

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnymását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Nemzetközi

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 10.

Ara 5 lej

Kedd, 1933 ápr. 4.

5693. ÉV
NISZAN 8.

XVI. ÉVF.
78 SZÁM.

Az antiszemilizmus és a munkások

„Az antiszemilizmus a legundorítóbb formájában éled újra.” Ezt a mondatot kiszakítottuk a szocialista munkásinter-
nacionálé kiáltványából. Nem közvetie-
nül a mi érdekünkben szövegezték és bo-
csátották világra ezt a kiáltványt. Nem a
zsidóság ügyében szól meg a civiliz-
ált emberiség lelkiismerete ebben a kiál-
ványban. A nemzetközi dolgozók rop-
pant testülete harsogja bele a világra,
hogy a Hitler-kormány terrortal gya-
korolja a hatalmat. Halottak tucatja, se-
besültek, megkínzottak és bántalmazot-
tak száza — ezek első eredményei annak
a „nemzeti megújulásnak”, amelyet
Hitler ur és társai inauráltak Német-
országban. Védtelenek és politikailag
semlegesek ellen támadnak, tulzsfölják
a börtönöket, gyűjtőtáborokat építenek a
politikai foglyok számára. Csak ugy-
mellesleg említik meg, hogy az antisze-
mitizmus legundorítóbb formájában
éled újra.

A munkásinternacionálé ma már nem
az, ami egykor volt, ha meg is tartotta
elvből az osztályharcos álláspontot. A
munkás-internacionáléból kerültek ki a
kulturországok legjobb vezető egyénisé-
gei: Vanderveelde, Thomas, Macdonald, és
sok-sok olyan egyéniség, aki a világ sor-
sában döntő szerepet játszott és ma is
lényeges tényezője a nemzetközi politikai
életnek. Ez az internacionálé több egy-
szerű politikai pártnál. Multra és hagyó-
mányokra tekinthet vissza a második in-
ternacionálé, amely a haladásnak, az
osztályok egységében tartásának lé-
nyeges tényezője.

Nem a zsidókért exponálja magát a
második internacionálé, nincs is semmi
közé hozzájuk, de nem nézhetett félre a
zsidó-üldözések láttára, amikor kiáltványt
intéz a világ dolgozóihoz a hitleri terror
ellen.

A dolgozók milliói: fehérbőrűek, hin-
duk és mindazok, akik felszabadulásukat
akarják kiküzdni a munka révén, köve-
telik a zsidóüldözés megszűnését. Ez már
nem pártügy, ez már nem faji averzió,
ez már nem gazdasági harc. Ami Német-
országban testvéreinkkel történik, az a
legsúlyosabb provokáció. Kihívás a kul-
turember lelkiismerete ellen. Amit Né-
metországban elkövetnek a zsidókkal,
több a közép-kornál, több az inkvizíció-
nál.

Amikor az internacionálé tehát kiál-
tányt intéz a dolgozókhöz, szervesen és
természetesen eszelepszik, ha egyúttal fel-
említi szavát az „antiszemilizmus legun-
dorítóbb formája ellen” is.

A gorilla lázadása

A legcivilizáltabb ember is természeté-
ben hordja származása alacsonyrendű-
ségének — esetleg jól elrejtett — bizo-
nyítékát: a vadsgót, a vérengzésre és
kegyetlenségre való hajlamot.

Az emberi természet — alapvető tulaj-
donságait illetően — nem változott a
századok folyamán, de kétségkívül meg-
szelídült, agya finom benyomásokra és
szellemi erőfeszítésre lett alkalmas.

A nyershüvely, gyilkos, állati társai-
tól alig különböző majomember, külö-
nböző külső tényezők hatása alatt, végül
is megalkotta a civilizációt, a kultúrát, a
tudományt s az ökológia ma is benne élő
hajlamát: jogi, társadalmi és humanitá-
rius intézkedésekkel enyhítette.

A civilizáció és kultúra azonban nagy
tömegek számára nemcsak előnyöket, az
élet biztonságosabbá válását jelentette,
hanem elviselhetetlen nyűgöt is rakott
rá: gondolkodásra lusta agyának meg-
erősítését, állati indulatainak kényszerű
és kedvetlen elnyomását, sok vonatkozás-
ban pedig a gyári munka borzalmas egy-
hangúságának és nyomorúságának ter-
hét.

Vad, féktelen önzését társadalmi kon-
trollnak kellett alávetnie, a vallások, így
többek között a kereszténység gátat szab-
tak indulatai szabad megnyilvánulásá-
nak.

Baloldali tüntetések és zavar- gások voltak Bécsben és egész Ausztria területén

**Véres összetűzések nemzeti szocialisták és szocdemek között.
Romlik az osztrák valuta**

Bécs, április 3. Az osztrák fővárosban
és több vidéki városban baloldaliak tü-
ntetéseket rendeztek. A karhatalom min-
denütt szétszlatta a tüntetőket. A stájer-
országi Knittelfeldben szociáldemokra-
ták és nemzeti szocialisták között véres
összeütközések voltak igen sok sebesült-
tel. Graz közelében Knerfeldben, Wei-
lingenben, továbbá Wiener-Naustadtban
szintén voltak zavargások.

Előbbi jelentés szerint az osztrák kor-
mány betiltotta a köztisztviselők pártpo-

litikai tevékenységét és pártjelvények
viselését a hivatalos órák alatt, valamint
a végrehajtó hatalom részeseinek kriti-
zázását szóban és írásban.

Egyébként a nemzeti szocialista moz-
galom előretörése óta az osztrák silling
diszmissziója 35 százalékig emelkedett.

A gazdasági élet nem minden aggodal-
om nélkül nézi a valutaromlást s ezt a
jegybank hibás intézkedéseinek tulajdo-
nítja.

Zürichben a bécsi kifizetés 55-ön áll.

Tegnap is tovább folytak a diplomáciai tárgyalások Párizs- ban a négyhatalmi egyezmény- tervezet ügyében

**Lord Tyrell átadta Paul Boncournak az angol kormány új négy-
hatalmi szerződés-tervezetét. Norman Davis Londonban tárgyal a
kormányjérfakkal**

Párizs, április 3. A diplomáciai tár-
gyalások a négyhatalmi egyezményter-
vezet ügyében tegnap is tovább folytak.
A lapok közlései szerint a helyzet De
Jouvenel párizsi tartózkodása óta enge-
dett feszültségéből. Egyidejű jelentés
szerint tegnap Lord Tyrell párizsi angol
nagykövét átadta Paul Boncournak az
angol kormány új négyhatalmi szerző-
dés-tervezetét. Tartalmáról semmi hiva-
tals közlést nem adtak ki.

Ugy hírlik, hogy a tervezetnek az a
hivatása, hogy a Mussolini-tervezet
helyébe lépjen. Készítésénél figye-
lembe vették a francia aggályokat és
a kisantant kifogásait.

A tervezetet az angol nagykövetek átad-
ták Rómában, illetve Berlinben is a kül-
ügyminisztériumokban.

Tegnap Londonban Norman Davis
folytatta megbeszéléseit a kormányjér-
fiakkal. Amerikai részről felhatalmazták
annak kijelentésére, hogy az Egyesült
Államok kormánya nem fogadhatja el a

polgári aviatikának nemzetközi ellenör-
zés alá történő helyezését.

Az amerikai főmegbízott tárgyalta a
londoni japán nagykövettel is, akinél fő-
ként aziránt érdeklődött, mik a japán
kormány további szándékai a Távolkele-
ten.

Egyébként Titulescu tegnap tárgyalta
Béranger szenátorral, a külügyi bizott-
ság elnökével, majd de Jouvenel római
francia nagykövettel és Tardieu volt mi-
niszterrel.

Egyidejű jelentés szerint De Jouvenel
római francia nagykövét előreláthatólag
a hét végén indul vissza Rómába Párizs-
ból.

Vaida a királynál

Bucuresti, április 3. Vaida miniszter-
elnök ma délben kihallgatáson volt a ki-
rálynál, akit informált a folyamatban
lévő ügyekről, elsősorban a konverzióról.

hogy dühét a szellem, a civilizáció, a kul-
tura ellen kitombolhassa.

Ami ma Németországban történik, az
semmi egyéb, mint a gorilla lázadása, a
hajdani őserdő üvöltése származás után;
a civilizatorikus kényszerek, a szellemi
megerősítést igénylő gondolati igények
lerázásának jogáért.

S ami ezt az üvöltést a szokottnál is
borzalmasabbá teszi: az, hogy az ő-
serdő restaurációja után kiáltó gorilla
éhes is s azt a kevés értelmet, mely szűk
agyában pisálkolt: a nyomor, de főleg a
lelki nyomor véglegesen kioltotta.

Sok minden másképpen történhetett
volna Németországban, ha a nyomor nem
vált volna olyan nagyarányúvá, ha az
ösztrönök véres feszültségét kenyérrrel en-
yhították volna.

A lázadó gorilla véres látványa bor-
zalmas, de egyben tanulságos mementója
lehet azoknak, akik még tudnak és mer-
nek gondolkodni.

Ha a civilizált emebriség meg akarja
menteni azt, ami még e véres lázadás
rombolásából megmaradt, úgy sürgősen
meg kell oldani a gazdasági és társadal-
mi élet problémáit mindenütt, mert kül-
lönben a németországi gorilla-lázadás nem
marad elszigetelten s a civilizáció, a kul-
tura nemes pilléreit véglegesen és ka-
tasztrofálisan mossa alá az ősi, elszaba-
dult ösztönök szennyes áradata.

VILAG TÜKRE

Amerikai gondok és remények

Newyork, március végén.

Az amerikai közélet Roosevelt vezéri
képeségei iránt rendíthetetlen bizalom-
mal viseltetik. Ezzel szemben az üzleti
életben néhány hét óta bizonyos nyug-
talanság észlelhető. Közvetlen oka en-
nek a nyugtalanságnak az a körülmény
hogy a konjunktúra mindeddig nem
jutott arra a nivóra, amely a bankmo-
ratorium előtt volt. A vagongyártás
449.712-re emelkedett ugyan, az elmúlt
hetekben, de a tavalyi produkcióhoz ké-
pest 134.922-vel alatta maradt a tava-
lyi gyártási színvonal. Ugyancsak visz-
szafejlődés mutatkozik az áramfejlesztő
körül. A legutóbb kiadott jelentések
szerint 10.6 százalékkal kevesebb volt
az áramfogyasztás, mint tavaly. Hason-
lóképpen süllyedt a széntermelés 858.000
tonnára, szemben a tavalyi termeléssel,
amely 1.290.000 tonna volt. Az acélpro-
dukció megmaradt régi kapacitásában.

Hogy mi az oka ennek az elégtelen
állapotnak, arra nézve csak találgatá-
sok vannak. Közgazdasági körökben azt
hiszik, hogy a nagy elveszett milliárdos
bankletétek deflációs befolyást gyako-
roltak Amerika közgazdasági életére és
az okozza a termelésnek bizonyos ágak-
ban való hanyatlását. Mások azt mond-
ják, hogy amióta biztosítási kötvények-
re nem adnak hitelt, a biztosítási in-
tézetek ugyszólván kikapcsolódtak a hi-
téleletről és ez is erősen befolyásolja a
közgazdaságot.

Vannak, akik azzal magyarázzák az
üzleti lanyhaságot, hogy néhány bank
be fogja szüntetni üzletét. Bizonyos
bankok likvidálni akarják és ez is két-
ségeket okozhat a befolyásolja az Egy-
esült Államok mostani üzletmenetét. A
Wall Street azt hiszi, hogy rövidesen
állami ellenőrzés alá kerül egy esomó
vállalkozás. Ez nyugtalanítólag hat a
kereskedelmi életre. Közvetlenül érinti
majd az új rendelkezés a Newyorkon
kívüli bankokat és biztosító intézeteket,
a jelzálogbankokat és a nagy filmkon-
cerneket is. Mindentől eltekintve, az ál-
lami támogatással létrejött Refico.bank
számos vállalkozó és üzemi hitel-keresé-
sét egyszerűen visszautasította.

Nyugtalanítólag hat még az a körü-
lmény is hogy a politikában még nem ala-
kult ki tiszta helyzet. Az állami köz-
igazgatók nagy és széleskörű meghatal-
mazásokat kaptak, de még többet köve-
tel. Az üzleti élet még mindig tapoga-
tozik, még mindig nem tudják az em-
berek, hogy Roosevelt miképpen akarja
kihasználni hatalmát. Az optimisták
azt hiszik, hogy a köztársaság elnöke
nem fogja felhasználni azokat a megha-
talmazásokat, amiket az állmi kiad-
sokra nézve kapott. A pesszimisták vi-
szont meg vannak győződve róla, hogy
az elnök radikális bankreformot fog
végrehajtani és ennek tulajdonítja azt
a hosszas vonakodást, amely miatt a
bankprobléma még ma sincs végrehaj-
tva. Az a meggyőződésük ezeknek, hogy
kíméletlenül üldözni fogja azokat, akik
financiális téren a maguk zsebére ak-
názzák ki a konjunkturát.

A pesszimisták azt hiszik, hogy a kor-
mány nagyarányú emissziókat fog létre
hozni és az új államkötvényekkel hozza
rendbe az Egyesült Államok háztartá-
sát.

A sok találgatás forrása azonban az,
hogy Roosevelt a maga személyében,
mint mindig, bizonytalanságnak van a
problémák megoldása tekintélyében.
Sokat tanácskozik és tépelődik. Azt hi-
szik, hogy még hónapok fognak elmu-
lni, amíg határozni fog és amíg e hatá-
rozatokat végre fogják hajtani. Roose-
velt ugyanis politikájának alapvető el-
veit, ugyszintén az ezen elvekből folyó
részleteket egyetemi tanároknak adja
ki feldolgozásra. Ezek az urak nem is

merik a hivatali eljárásokat és járattalok az e fajta munkákban. Ez is késlelteti a roosevelti politika gyakorlati megoldását.

Az új gazdasági kurzus figyelemmel volt a farmerekre és a kisebb háztulajdonosokra. Roosevelt tehát millárdos hitelek akar igénybe venni, hogy a mezőgazdaságot és a városi kispolgárságot egzisztenciájában alátámassza. A vasutak tekintetében is új programot dolgoztatott ki, azzal a céllal, hogy az Egyesült Államokban lévő vasutársaságokat bizonyos platform alapján fuzionáltassa. El akarja érni ezzel egyúttal a fuvardíjak csökkentését, amelynek nyomán kell, hogy a forgalom az Egyesült Államok területén jelentősen megélénküljön.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy Amerika gazdasági prosperitása Roosevelt kezében van letéve. Az Egyesült Államok elnöke — mint az kábel útján már az egész világ értésére is jutott —, mi alatti az egyes gazdasági ágak problémáit rendezni akarja, pillanatig sem feledkezett meg a legnagyobb problémáról: a munkanélküliségről. Roosevelt kezében lehet a megoldás, hogy ma már a gyárakban az ötnapos munkahét van érvényben. Neki köszönheti sok százezer munkás, ha ismét kenyérhez jut és neki fogják köszönni a munkanélküliek az állami segínyt, amelyet szintén programjába vett az elnök.

Eddig a munkanélkülieket jótékony egyesületek és alapok pénzéből élelmezték, szállást egyes városok adtak nekik szánalmas barakokban. A viruló, a munkát megbecsülő birodalom országutjait valóságos ellettek a vándor munkanélküliek, akik családjaikkal egyik városból a másikba kóborolnak. Hogy mit jelent az emberek ilyen mértékű demokratizálása magára az államra, azt Roosevelt legjobban érezte át és ezért első konkrét lépése az volt, hogy gyökeres reformokat létesítsen magában a termelésben.

Az Unió új politikája teljesen a gazdasági szanalás szempontjaihoz igazodik. Mindaddig, amíg a gazdasági életben nincs rend, minden más probléma háttérbe szorul. A prosperitás éveiben Amerika megmutatta, hogy katurát is tud teremteni. Egyetemen a legjobb történések, a legkitünőbb matematikusok dolgoztak, könyvtáraik az angol és francia könyvtárakkal vetekednek. Mérnökalkalmazás tekintetében az Unió első helyen áll, nem is beszélve a filmről, amelynek művészből tételéhez sok köze van annak, hogy Amerika már a közönség is kulturát követel a filmtől. A gazdasági megalapozás kérdése irányítja Roosevelt politikáját. Az amerikai törvényhozás széleskörű felhatalmazást adott neki, melyet ő nyilván az ország népének javára fog felhasználni. Az ő diktátorsága azt jelenti, hogy a túlméretezett egyéni gazdaságnak vége. Gazdagnak kell lennie majd munka és árukincsekben magának az országnak. Az emberek millióit akarja szolgálni Roosevelt. Ez meglátszik eddigi intézkedéseiben és megérződik azon a tépelődésen és gondolkodáson, ami politikáját jellemzi. Rooseveltre Amerika népe a bizalom érzésével gondol. Benne Franklin Benjaminját, Washingtonját és Lincolnját látja a ma embere. Felvilágosodott, a nép jétére törekvő, erőskező kormányzóját látja. A közeljövő pedig meg fogja mutatni, mennyiben igazolódhatnak be ezek a remények.

Óvakodjon az
INFLUENZÁ-tól
a kellemes illatu és

fertőtlenítő
„Szt. László”
szappannal

Jön! SELECT Mozgóban Jön!
„Pillangó kisasszony”
Világszáger!

Izgalmas atmoszférában telt el a zsidóellenes bojkott napja Németországban

A bojkott egy napra megbénította egész Németország gazdasági életét

Berlin, április 3. A zsidóellenes bojkott napja elmúlt. Göring tegnapi beszédében kijelentette, hogy valószínűleg nem is fogják folytatni, mert a külföldi németellenes mozgalom alább hagyott. A szombati nap azonban keserű megpróbáltatás volt a németországi zsidók számára. Sőt, nemcsak a zsidók, hanem egész Németország gazdasági életét is megbénította.

Megbénul a forgalom

Berlinben egész nap alig akadtak vásárlók az üzletekben. A kereskedelmi forgalom megbénult az egész vonalon. A bojkott olyan atmoszférát teremtett, amit a nemzeti szocialista párt által eirendelt mozgalom hivatalos megszüntetése után sem lehet lesz egykönnyen levezetni. A bojkott ugyanis nemcsak a zsidó kereskedők, hanem orvosok, ügyvédek, stb. ellen is irányult. A zsidóságot teljesen kirekesztették a nyilvános élet fontosabb ágaiból. A zsidó bírakat, köztisztviselőket, tanítókat és tanárokat sorra elbocsátották vagy szabadságolták. A rohamos-tagok őrt állottak az összes közhivatalok és köztisztviselők előtt és formálisan elkergették a még ki nem selejtezett zsidó tisztviselőket.

A rohamcsapatok letépték a zsidó üzletekre kiragasztott hivatalos bojkott-plakátokat és meszesvedrekkal körülvárva a várost és a maguk durva felirataival mázolták tele a zsidónak nyilvánított üzleteket, sőt azokat is, amelyeket „zsidó”-nak gyanítottak. A konkurrencia és a bosszu szabaddon tombolta ki magát a legbrutálisabb feliratok mázolásában. Egyes üzletekre rámozdítottak egy Mogen-Davidot és nagy betűkkel melléírták: „En zsidó vagyok, ne jöjjetek a boltomba”. Másutt ilyeneket lehetett olvasni: „Ez galicai zsidó, menjen Palesztinába! Ki a zsidókkal! Itt életveszedelemmel jár a vásárlás!” Voltak azonban ilyen feliratok is: „H a zsidók tovább izgatnak, a rohamcsapatok élesíteni fogják késeiket!” Egyes mázolásokat maguk a nemzeti-szocialisták távolítottak el azzal az indoklással, hogy ezeket nem a náciok, hanem agent-provokatók követték el.

„Ez az üzlet német üzlet”

Az izgalom pereről-perere, óráról-órára nőtt. Voltak olyanok is, akik a rohamos-tagosok órsapatai ellenére is bementek a zsidó üzletekbe. Persze kisebb-nagyobb összeütözésekre és letartóztatásokra került a sor ilyen esetekben. A rohamcsapatok terror alatt tartották egész Berlin. Aki nem engedelmesskedett százszázalékban utasításainak, nyomban leigazolták. Azokba az üzletekbe, amelyek nem szerepeltek a zsidókat nyilvántartó plakátokon, viszont a nácioknak gyanúsak voltak, naponta négyezer-öttször hatoltak be a rohamos-tagosok és mindannyiszor leigazoltatták a tulajdonosokat és tisztviselőket. Sok üzlet úgy próbált védekezni, hogy táblákkal szerelte fel magát „Ez az üzlet német üzlet” felirással.

Délután a zsidó üzletek keresztény alkalmazottai rendeztek felvonulást a cégek neveit viselő és különböző antiszemitá feliratokkal teli táblák alatt. A Lustengartenben Göbbels és Engels, a náciok vezetője intézett beszédet hozzájuk.

Hossz a tözsdén

A nagykereskedők jórésze zárva tartott a zsidó nap folyamán. A berlini textilnegyedben teljesen szünetelt a forgalom. A tözsdé azonban nyitva volt. A zsidók távollétében a többi tözsdétagok és ügynökök rohamos-tagosok uniformisban vettek részt a forgalomban. A tözsdén így valóságos hozsmozgalom volt tapasztalható, miután a gazdasági körök erősen exponáltak magukat a bojkott megszüntetése érdekében, ami megnyugtatólag hatott.

A vidéki városokban már csütörtökön

megkezdődött a bojkottmozgalom. A zsidó üzletek legnagyobb része zárva tartott csütörtöktől szombat estig.

Enyhül a külföldi bojkott

A bojkottot megelőzőleg a németországi zsidó szervezetek a Central-Verein és a rebbi egyesületek felhívásokat tettek közre és kérték a külföldi zsidó testületeket, hogy hagyják abba a németellenes tiltakozó-mozgalmat. Angliában már is lényeges enyhülés állott be a bojkott-mozgalom frontján.

Lengyelországban, Palesztinában és

Eredménytelen pokolgépesmerénylet Roosevelten

Newyork állam parlamentje továbbra is száraz Amerikát akar

Washington, április 3. A washingtoni postahivatalban ma lefoglaltak egy Rooseveltenek címzett csomagot, amely egy modern összeállítású pokolgépet tartalmazott. Emlékeztet, hogy Rooseveltenek legutóbb már küldtek egy pokolgépet tartalmazó csomagot. Most megállapították, hogy mindkét címzést ugyanaz a kéz írta. Az Egyesült Államok rendőrsége lázas nyomozást folytat a merény

lők kézrekerítésének érdekében.

Newyork állam parlamentjének mindkét háza elvetette a kormányzatnak azt a javaslatát, amely a szeszirtalmu italok gyártására és forgalombahozatalára vonatkozott. Ezzel a parlament a szeszirtalom további fentartása mellett foglalt állást. A szavazás eredménye az Egyesült Államok területén óriási feltűnést keltett.

Weizmann Palesztinában

Farbstein menesztését követelik a cionista exekutívóból a palesztinai munkáspártok. A palesztinai kormány nem támogatja az arabok kiállítását

Repülőállomást épít Palesztinában a hollandiai kormány

Jeruzsálem, április 3. A palesztinai Vaad Leumi exekutívójának összes tagjai: Luddba utaztak, ahol Weizmann Chaimmal, a Jewish Agency volt elnökével és az angliai Cionista Föderáció jelenlegi elnökével fognak találkozni. Weizmann Luddból egyenesen Haifába utazik, ahol a peszachi ünnepeket tölti el. Április 5-én a Jewish Agency nagyszabású fogadtatást rendez Jeruzsálemben Weizmann tiszteletére.

Farbsteint menesztik?

Jeruzsálem, április 3. Nagy feltűnést keltett cionista körökben a palesztinai munkáspártnak a Mizrachhoz intézett ultimátumszerű követelése, hogy nyomban hívja vissza a cionista exekutívóból H. Farbsteint, aki mint ismeretes, a Mizrachit képviseli a palesztinai exekutívóban. Ellenkező esetben a munkáspárt megszünteti a koalíciót a Mizrachival. A munkáspárt azzal indokolja eme követelést, hogy Farbstein indiszkréciót követett el, miután nyilatkozatot adott a varsoi „Moment” című nagy jiddis napilapnak a transzjordániai földszerzés körüli tárgyalásokról, holott azoknak anyaga kifejezetten titkos jellegűek voltak. Farbsteinnak eme lépését hallatlan botrányként tekint a munkáspárt, annál is inkább, mert az arab lapok is átvették a Moment cikkét és ami súlyosan befolyásolta a további tárgyalásokat.

Jeruzsálem, április 3. Néhány nappal ezelőtt amerikai zsidó kapitalisták jártak Transzjordániában és több napot töltöttek Ammanban. Az arab lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a látogatásnak és erősen gyanítják, hogy földvásárlási szándékkal jöttek az országba. A „Felestin” fenyegető cikket ír ezzel kapcsolatban és azt hangoztatja, hogy a zsidóknak nagy kellemetlenségeik lesznek Transzjordániában, ha „ameri-

kai turisták öltözetében”, de mint földkereskedők fognak a Jordánion tül országba járni.

Jeruzsálem, április 3. A palesztinai arab sajtó közli, hogy a palesztinai kormány semilyen támogatásban nem fogja részesíteni a küszöbön álló arab kiállítását, holott a tel-avivi és a londoni zsidó kiállítás határon támogatja. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a palesztinai kormány hajlandó lett volna támogatni az arab kiállítását, azzal a kikötéssel, hogy arra a zsidókat is meghívják. A tel-avivi mintavásáron ez fölösleges volt, amint az arab vezetők bojkottot hirdettek a zsidó kiállítás ellen.

Holland repülőjárat Palesztinába
Jeruzsálem, április 3. A hollandiai kormányt felkérte vásárolt Palesztinában azzal a céllal, hogy ott repülő-állomást építsen. A holland repülőgépek kétszer hetenként fognak közlekedni Amsterdamban és Betavia között és visszafelé Jeruzsálemben fognak leszállni. Ezenkívül egy külön hollandia-palesztinai személy- és postajáratot fognak megindítani.

של פסח
CUKOR
és minden üven nevezendő של פסח
fűszeráru a legolcsóbb napiárban
kapható

Katz és Bernát
cégnél CLUJ, Piata Mihai Vit. 22.
Telefon: 397. Telefon: 397.

„Ke
tér

Egy évet

Cluj Kol

let tud.)
konzervat
gandautja
várva is.
halad Ro
adást vas
ra termé
ezelőtt a
gyében, a
élet,halálh
litikai pár
val legyér
hangzásu
laie Filipe
part vezér
háboru el
gaslóbb e
pescunak.
tekintely,
szemben a
nek nagy
gateurópa
gel hallga
Ezért t
iparkamar
hallgatósá
élesített k
adását me
sának bev
milyen me
emberiség
lönböző v
mennyen
klizmának
hosszu idő
ellenére is
pában, m
horizonto
sége melle
tovább ha

A gazda
lehet mák
rendszer
vet, hogy
a világot
angol bir
adni. Ezz
niára néz
következn
kiút az o
között ért
kozása, p
alárendel
ról sem v
pártjaink
san esődö
mányzásb
litika kar
telélet. A
szabadon
vel most
a Nation
hever gyö
lyaudvar
doztak, v
országna
gabonara
Végere
változást
után a se
érdekes m
litikai he
— A k
döntő les
mány és
ellentétek
Maniu b
folyamat
zeti par
vüli font
mindenek
— Mit
hez?

— Nyi
szenátust
minden
a Skoda
az összes
renedlke
— Mi
ti kormá
פסח
kávé,

„Konferenciázással nem lehet Európa térképét megváltoztatni“ — mondotta Kolozsváron Grigore Filipescu

Egy éven belül diktatura lesz Romániában? A nemzeti parasztpártnak tisztázni kell a belső ellentéteket

Cluj-Kolozsvár, április 3. (Az Uj Kelet tud.) Grigore Filipescu szenátor, a konzervatív párt vezére erdélyi propagandautján eljutott vasárnap Kolozsvárra is. „Merre halad a világ, merre halad Románia?” címmel tartott előadást vasárnap délelőtt az új iparkamara termében Filipescu, aki három évvel ezelőtt a karóba húzó Vlad vajda jegyében, a politikai pártok ellen indított élet-halálharcot, hogy most maga is politikai párt megszervezésének gondoljával legyen elfoglalva. Filipescu nemcsak hangzása nevet örökölt apjától, Nico. laie Filipescutól, aki a régi konzervatív párt vezére és a Bratianuk mellett, a háború előtti román politika legkimagaslóbb egyénisége volt. Grigore Filipescunak, a fiúnak nem jutott annyi tekintély, aminő az apát övezte. Ezzel szemben a dús gazdag bojár, aki életének nagyrészt Párizsban élte le, nyugati európai műveltsége folytán készséggel hallgatják meg mindenütt.

Ezért történt az, hogy a kolozsvári iparkamara termében is nagyszámú hallgatóság gyűlt össze, hogy az új, elesztett konzervatív párt vezérének előadását meghallgassa. Filipescu előadásának bevezetésében arról beszélt, hogy milyen mély változásokat idézett elő az emberiség életében a világháború. A különböző válságok és felfordulások valamennyien késői reflexei ennek a katasztrófának, amelyet az emberiség csak hosszú idő múlva fog kiheverni s ennek ellenére is olyan az atmoszféra Európában, mintha új háború jelentkezne a horizonton. A gyilkoló eszközök fejlettsége mellett egy új háború nem tarthat tovább hat hónapnál.

Hogyan lehet kijutni a gazdasági és morális esőből

A gazdasági és morális esőből nem lehet máképen kijutni, mint a jelenlegi rendszer megváltoztatásával. Azt az elvet, hogy csak arany alap mellett lehet a világot gazdaságilag kormányozni, az angol birodalom s kénytelen volt feladni. Ezzel szemben az infláció Romániára nézve speciálisan katasztrófális következményekkel járna. Az egyedüli kiút az ország gazdasági kincseinek fokozott értékesítése, a belső termelés fokozása, politikai és pártérdekkel teljes alárendelésével. Románia helyzete távolról sem volna ilyen súlyos, ha politikai pártjaink nem mondták volna sorozatosan esőből, különösen a gazdasági kormányzásban. Milliók usztak el a politika kanálisan. Romániában nincs hitélet. A rómaiak idejében a hitelező szabadon rendelkezhetett az adós életével, most ez éppen fordítva van. A Banca Nationala trezorjaiban 5 milliárd hever gyömöleszetlenül A bukaresti pályaudvar újépítésére 400 milliót adoztak, viszont egy olyan gabonaexportországnak, mint Románia, nincsenek gabonarakarai a kikötőben.

Végeredményben gyökeres rendszer-változást kíván Filipescu, aki előadása után a sajtó munkatársai előtt nagyon érdekes nyilatkozatban ismertette a politikai helyzetéről vallott felfogását.

— A következő hét, — mondotta — döntő lesz a kormány sorsára. A kormány és a nemzeti parasztpárt közötti ellentétek sürgős tisztázásra várnak. Manu bukaresti utja ezzel a tisztázási folyamattal áll összefüggésben. A nemzeti parasztpárt vezetőségére rendkívül fontoságú kérdések elintézése vár, mindenekelőtt is a konverzió ügye.

— Mit szól szenátor ur a Skoda-afférrhez?

A Skoda ügy

— Nyilatkozatot fogok felolvasni a szenátusban arról, hogy a kormánynak minden kapcsolatot meg kell szakítani a Skoda céggel mindaddig, amíg a cég az összes iratokat a belügyminisztérium rendelkezésére nem bocsátja.

Pénzügyi diktatura

— Mi történne a nemzeti parasztpárti kormány lemondása esetén?

— Ez a körülményektől függ. Ha januárban a Mironescu-konfliktus alkalmával a nemzeti parasztpárt visszavonul, csak Ducák következhetek volna. Azóta azonban megváltozott a helyzet. Ha a politikai pártok között nem jön létre az uralkodó által kívánt egység, úgy talán még ebben az esztendőben rendszerváltozás lesz és diktatura veszi át a dologi intézést. Pénzügyi diktatúrára gondolok elsősorban. Olaszországban, Németországban, Belgiumban egy-egy pénzügyi diktátor hozta rendbe az

országot. A diktátor nem kell legyen zseni, csak bátor. Románia a legboldogabb ország lenne Európában, ha a politikai pártok jobban gazdálkodnának.

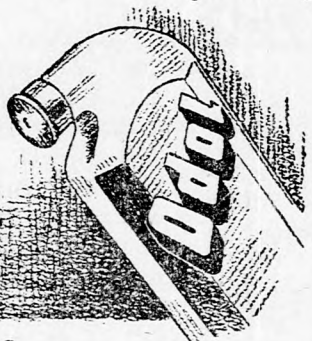
— Kisebbségi politika?

— En a kisebbségek barátja vagyok — mondja Filipescu — és ha kormányra kerülnek, minden jogot megadnék nekik. Kisebbségi államtitkár minden további nélkül tagja lehetne kormánynak.

— Milyenek látja az európai helyzetet, szenátor ur?

Sajnálatos tény,

hogy a mai kor életviszonyainak finomodása mellett a fogak mind rosszabbak lesznek. Csakis az egyszerű fogápolás akadályozhatja meg a fogak romlását.

Ápolja fogait mindig

ODOL-szájfertőtlenítővel, ez az elképzelhető legjobb száj- és fogápolás.

Elutasította a helyi revíziós bizottság a kolozsvári választások ellen beadott kontesztációkat

A kolozsvári helyi revíziós bizottság meglepő határozata

Cluj-Kolozsvár, április 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári helyi revíziós bizottság hétfőn délelőtt hozott határozatot a községi választások ellen beadott fellebbezések ügyében. A döntés meglepő eredményekkel járt: Perjescu táblabíró az összes fellebbezéseket elutasította, azaz az indoklással, hogy azok alaptalanok.

Ez a határozat annál is inkább feltűnést keltő, mert a kartellpártok jogi

képviselői által benyújtott contestációk a visszaéléseknek egész hosszú soráról számolt be. Többek között az is a contestáció pontjai között szerepelt, hogy a diákok a törvényszék ítélete alapján jogtalanul szavaztak, mert a törvényszék nem volt kompetens a járásbírói döntés fellebbezésének tárgyalására. De a hamisításoknak egész sorát is feltárta fellebbezésében a kartell és éppen ezért hat óriási meglepetésként, hogy mindeze-

ket az indokokat alaptalanoknak minősítette a revíziós bizottság.

A revíziós bizottság egyébként egy contestációt mégis elfogadott és pedig a Tuffli Richard volt alpolgármester által benyújtott fellebbezést. Eszerint a román blokknak nem tizenkét, hanem csak tizenegy tagja van a tanácsban. A revíziós bizottság döntését, annak ki-függesztése után, megfellebbezik a kartellpártok jogászai.

Háromszorosra emelik az arany- és ezüstmányák termelését

Folyton nő a lej aranyfedezete

Buearesti-Bukarest, április 3. A kormányhoz közelálló Argus értesítése szerint a képviselőház elé a belföldi aranytermelés nagymérvű fokozásáról szóló, igen fontos törvényjavaslatot terjesztette a pénzügyminisztérium. A törvény alapján a Nemzeti Bank 114 millió lej kölcsönt ad az államnak oly célból, hogy az országban levő, de eddig teljes mértékben ki nem használt vagy elhanyagolt arany- és ezüstmányákat modernizálja és ennek a két nemes fémnek termelését megháromszorozza. Ez azzal a nagy előnnyel jár, hogy a lej stabilizációjáról szóló törvénynek megfelelően arannyal és ezüsttel fedezendő új pénzt bocsásson ki és ez által csökkentse a pénzkrisist.

Romániában 1930-ban csak 300 kilo-

gram, 1932-ben 600 kilogram aranyat bányásztak. 1933-ban pedig ezt kétezer kilogramra fogják felfokozni. Elsősorban a nagybányai, üzemen kívül álló bányát és kohót fogják felszerelni, mert azoknak aranyban hateres kilogram, ezüstben pedig 24 ezer kilogram a teljes kapacitásuk, amelyeket természetesen fokozatosan használnak ki. Ezenkívül a vöröspataki, a dealulercui, a baniti, a varateci, a secarambi, a capnici, az alsófernezei arany- és ezüstmányaműveket hozták rendbe. A modern gépeket bel- és külföldi vállalatoktól szerzik be a Nemzeti Bank által folyósítandó 114 millió lejből. A fenti bányák aranytartalmának 20 százaléka ezüsttel és amalgámmal együtt kerül napfényre, a nyolcvan százalék pedig más anyagokkal kevert, ame-

lyeket Zalatan és Alsófernezejen melléktermékként fognak feldolgozni. Ha ezt a programot fennakadás nélkül megvalósítják, akkor az állam gondjai euyhülnek.

A legolcsóbb magyar lexikon a **Genius Kis Lexikon**, mely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 szót, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fizve, 150 lej egész vászonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (20 lej) előzetes beklüldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

Select mozgó

nagy bemutatója:

„Asszonyok öröme — Asszonyok veszedelme“

A század legérdekesebb filmje.

A férfi és a nő viszonya.

A keletkező élet.

Az anyasággal járó szenvedések és örömek filmje, melynek felvételei a Zürichi Tudomány Egyetem női klinikáján készültek.

Select mozgó

Csak két ut van

— A mai helyzet nem tartható fenn tovább. Véleményem szerint két ut van csupán, vagy a bolsevizmus, vagy pedig Európa gazdasági talpraállítása. Ez utóbbi Franciaország és Németország kibékülése nélkül nem képzelhető el. Midőn Németországban jártam, dr. Schacht, a Német Birodalmi Bank jelenlegi elnöke azt mondta nekem: Tíz nap múlva Hitler kormányon lesz. Akkor nem hittem, de az események igazolták. Schacht kijelentette, hogy létre fogják hozni a német-francia béket. Véleményem szerint a jobboldali pártok hamarabb megegyeznek egymással, mint a baloldal. Tardieu és Hitler hamarabb nyújtanak egymásnak kezét, mint Leon Blum és a német szociáldemokraták. A fasisztáknak csupán az ingük másszínű az egyes országokban, de lényegében ugyanazt akarják.

Végül a Macdonald-Mussolini akcióra vonatkozólag kijelentette a konzervatív párt vezére, hogy konferenciázással nem lehet Európa térképét megváltoztatni.

Mindenféle husvétii fűszer és italáru u. m. krumpliliszt, cukor, kávé, uradalmi fajborok legmegbízhatóbban és jutányosan beszerehető

Jakabnál

Széchenyi-tér 36. Postai megrendeléssel prompt eszközök

KÖZGAZDASÁG

Meddig tart a kontingentálási rendszer

Bucuresti-Bukarest, április 3. A romániai kontingentálási rendszer minden hibáját kimutatta már az eddigi gyakorlat. A gyakorlat megmutatta, hogy a kontingentálási rendszer tarthatatlan és értesülésünk szerint

az illetékes tényezők is csak átmeneti intézkedésnek tartják.

Az import, az export és a tranzit reorganizálásának kérdése égetően aktuális. Most készülnek azok a statisztikák, melyek segítségével ezt a kérdést megoldják és a kontingentálást felfüggesztik.

A kormány azonban ebben az évben minden esetre fent akarja tartani a

kotingentálást. Csak arról lehet szó, hogy a kereskedelmi mérleg egyensúly helyreálljon, amit a kormány csak a kontingentálással vél keresztülvinni.

A kontingentálási rendszer alatt a kormány igyekezni fog tarifális kereskedelmi egyezményt kötni azzal az államokkal, amelyek külkereskedelmi forgalmukban nagyobb szerepet játszanak. Ki fogják küszöbölni a rövidebb időtartalmú szerződéseket. Ugyanakkor rendezik a tranzitkérdést és egy év múlva, kormánykörök szerint így helyreállhat a normális kereskedelmi forgalom.

A konverziós törvény alapján a szatmári törvényszék visszaadott egy elárverezett birtokot

Satmare-Szatmár, április 3. A szatmári törvényszék a napokban konverziós perben hozott ítéletet. Az ítélet minden valószínűség szerint mint precedens fog szerepelni a konverziós perekben.

Özvegy dr. Szeesák Jánosné magyarberkeszi lakosnak 1931 márciusában elárverezték 66 holdas birtokát, amelyet 350.000 lejért a nagysomkúti Albina bank vett meg. A birtokot meg is kebelezték a vevő javára és az árverési vételárát szétosztották a hitelezők között.

A konverziós törvény életbeléptésekor dr. Szeesák Jánosné konverziós kérelmet nyújtott be a szatmári törvényszékhez és hivatkozással a törvény 52 szakaszára felajánlotta hogy az árverési vevőknek visszafizeti a vételárát és kérte a birtokba való visszahelyezését. Az eset azért bír nagy fontossággal, mert a konverziós törvény értelmében csak ott alkalmazható az 52 szakasz, ahol a bekebelezés jogerősen még nem történt meg. A tárgyalás során Szeesák Jánosné képviselőjében Simó Ignác ügyvéd párhuzamot vonva a régi perrendtartásnak az ingatlan árverésekre vonatkozó intézkedései és az erdélyi végrehajtási törvény hasonló intézkedései között azt vitatta, hogy bár az árverés jogerős lett, az ingatlan mégis konverzió alá esik, mert az árverési vevő tulajdonát bekebelező végzés 1931 december 18-ig nem lett jogerős. Ugyanis ez a dátum, amellyel a konverziós törvény hatálya kezdődik. Minthogy

a becsatolt iratokból nem lehetett megállapítani, hogy a tulajdonjogot bekebelező végzés 1931 dec. 18-án jogerős volt-e vagy sem, a törvényszék elrendelte az egész árverési dosszié beszerzését.

A határozat jogász körökben nagy felzúdulást keltett, mert abból nyilvánvaló, hogy a törvényszék akceptálta az adós álláspontját, amelyet, ha az árverési iratokkal bizonyítani tud, konverzióra jogosultnak mondják ki és visszakapja ingatlanait.

Gabonapiac

A gabonapiacokon az elmúlt héten a következő árakat jegyezték:

Braila. Buza 73 kg-os 55.000 lej, 70 kg-os 51.500 lej, árpa 16—16.500, kukorica 15—16 ezer lej, bab 20—20.500 lej per vagon.

Galac. Buza 5 százalékos 52.000 lej, árpa 16.000 lej, zab 19.000 lej, rozs 37 ezer lej, kukorica 14.800 lej, bab 20.750 lej per vagon.

Constanca. A kukorica ára esőkezes tendenciát mutat. Árak: Kukorica 15.750—16.125, árpa 17—18 ezer lej, bab 20.125, buza 71 kg-os 65.500 lej per vagon.

Temesvár. A piacon teljes az üzlet. Telenség Árak: Buza 70 kg-os 51 ezer lej, 72 kg-os 52.000 lej, 74 kg-os 53.000 lej, 78 kg-os 56—57 ezer lej, kukorica 14—14.200, árpa 27—27.500, rozs 47.000, zab 20 ezer lej per vagon.

SPORT

Megnyerte első mérkőzését az Universitatea

Biztató formában startolt a Haggibbor

Cluj-Kolozsvár, április 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bajnokságok második fordulóján két kerületi és egy nemzeti bajnoki mérkőzés szerepelt programon. A zsúfolt tribün előtt az összes csapatok tűrhető formát mutatnak, bár még egyik kolozsvári együttes sem tömte be a tréning és kondíció hiány által okozott réseket. Délelőtt a KAC—Fellegvár kerületi bajnoki mérkőzést 4:1 (0:1) arányban a KAC nyerte a Fellegvárral szemben. A vezetőgőlt a Fellegvár Szaniszló révén érte el, a KAC csak a második féldőben egyenlített és Tunyogi (3), Barta góljával győzött. Bíró Salvan Virgil volt.

Haggibbor—CFR 1:1 (1:0)

Délután kettőkor nagy érdeklődés mellett játszották le a Haggibbor—CFR mérkőzést. Az összességben CFR nagy gólaránnyal győzött a Haggibbor fölött és a CFR azzal is jó nevet szerzett magának, hogy legutóbb a Phoenix CSB-t, a kitűnő nagybányai együttest 2:1 arányban legyőzte. Ilyen előzmények után szép teljesítményt nyújtott a Haggibbor, mely vezetőgőlt ért el és a vasutasok csak öngóllal tudtak egyenlíteni. A Haggibbor az egész mérkőzésen veszélyesebbnek bizonyult ellenfelénél, csak a csatársor évtizedes góliszonyát kellene kigyógyítani. CFR támadások után a Haggibbor szép akciókkal kerül felül, de csak a 38. percben eredményes Raffael hosszú passzával Mózes szökök meg, pontos beadására Micu kiszalad a kapuból, mire Meister ügyes trükkkel a kapus feje fölött iveli hálóba a labdát. Négy perere rá peches öngóllal a Haggibbor egyenlítői ki a vezetőgőlt: Deju guruló labdájára Rosenfeld vetődik, az ugráló labda azonban Weinberger térdéről az ellenkező sarokba talált utat. A második féldőben mindkét részről sok a gólhelyzet, de Rosenfeld bravurosán védi a Haggibbor kapuját, a tuloldal pedig Micu teszi az akciókat ártalmatlanná. A Haggibbor biztató formát áru el és ha sikerül csapatát kompartmentt tenni, ami néhány nap alatt valószínűleg be is következik, szép helyezést ér el a kerületi bajnokságokon. Különösképpen Rosenfeld, Havas, Zelig, Weinberger (nem tehetett az öngólról), Meister, Barabás, Mózes emelkedtek ki az együttesből, de a többiek is megállták helyüket. Szállagiban jó erőt nyert a csapat. Feltűnést keltő volt Milivoi korrekt, kifogástalanul körültekintő biráskodása.

Universitatea—AMTE 2:0 (2:0)

A délutáni eseménye a szezon első nemzeti bajnoki meccse volt, melynek során az U fölényes játékkal és gólokban ki nem fejezett klassziskülöbséggel 2:0 (2:0) arányban legyőzte az AMTE-t. A vezetőgőlt a 35. percben Stanoiev védhetetlenül lötte, rá egy fél perere győnyörű akcióból születik meg a második gól: Surlasiu szép beadásával Sepi váratlanul tör és ballábba, lapos bombalövés a belső léceről pattan hálóba. A meccs egész ideje alatt az U volt fölényben, de további eredményt már nem tudott elérni. A második féldőben két hatalmas kapufa lövésben nyilvánult meg az egyébként széteső csatársor gólképessége. Ploiesteanu volt a csatársor legjobb embere, Sepi még nincs nagy formában, Surlasiut el hanyagolták. A halvesor és közvetlen védelem hibátlanul működött. — Az AMTE-ban Braun centerfedezet volt elsőrangú, Tyukodi kapus kitűnő klasziszt képvisel, néhány biztosnak látszó gőlt hárított el. Rajtuk kívül Pomacek és Tolan mutattak jó játékokat. A meccs sajnálatosan eldurvult s ennek oka Balogh János bíró volt, aki már az első pillanatokban kiengedte kezéből a mérkőzést.

Nagy gólarányú vereséget szenvedett a Románia Aradon. A tavasszal erősen visszaeső formát mutató Románia Aradon 4:0 arányban kapott ki a Glória CFR-től. A Glória a Romániát a múlt

Okos ember ügyel a védjegyre,

mert tudja, hogy csak a PALMA védjegy biztosítja a tökéletes PALMA minőséget és PALMA tartósságot

évben szerenésével győzte le Kolozsváron 2:1 arányban. Ez a balszerenese úgy látszik Aradon sem hagyta el a Romániát.

Egyéb eredmények: Temesvár. Ripensia—CFR (Bukarest) 2:1 (1:1). Bukarest: Unirea—Tricolor—TNT 4:1 (1:1). Budapesten óriási meglepetésre a Boeskey 4:2 (3:2) arányban legyőzte az Ujpestet. A Hungáriát is verő debreceniek válogatott csatárai nagyon veszélyeseknek bizonyultak a nagy csapatokkal szemben. A Hungária küzdelem után 2:1 (1:1) arányban győzte le a III. Ker.-t, a Ferencváros 7:0 (2:0) arányban legyőzte a Soroksárt.

Nagyváradon a Crisana 2:1 (1:1) arányban győzte le a fáradt Kispestet.

Bécs szenzációja, hogy a Hakoah 1:0-ra győzött az Admira fölött.

A SzSE országos vívőversenyének eredményei. Lés és 2-án rendezte országos vívőversenyét a Szatmári Sportegyesület, amelynek eredményei a következők: Tör. 1. Hintz KAC, 2. Mózes Haggibbor, 3. Neufeld Haggibbor, 4. Csip. ler I. SzSE, Kard. 1. Szántay WSE, 2. Hintz, 3. Csip. ler I. SzSE, 4. Mózes Haggibbor, 5. Tereh SzSE. A versenyen a következő egyesületek vettek részt: SzSE, NSE, Crisana, KAC és Haggibbor. A törvényt pontszámokban a Haggibbor nyerte Mózes és Neufeld révén. Az utazástól és törvénytől kifáradt Mózesnek a kardban a 4. helyet kellett megelégednie. A rendezésért teljes dícséret illeti a szatmáriakat, habár a zsűri nem volt a legelőjáltsabb, amikor a saját (szatmári) klubjáról volt szó. Kétszázalékosan azonban, hogy a szatmáriak nagy haladást mutattak az utóbbi verseny óta. A verseny után a szatmáriak sikerült bankettet adtak vendégeik részére.

A Haggibbor klubavató vacsorája. Csütörtökön, f. hó 6-án 9 órakor tartja a Haggibbor Sportegyesület klubavató vacsoráját a vívők által nyert kupa avatásával egyidejűleg. Vacsoránkra meghívjuk az összes Haggibbor tagokat és kérjük, hogy minél előbb jelentkezni sziveskedjenek a Diamandstein-féle vasizletben (Főter). Menü 50 lej. Vacsoránkon sportbemutató fogja szórozni a közönséget.

Szinör Mozgó

Kedd, szerda:

A 2000-ik év

Fantasztikus utópia. Maureen O'Sullivan, El Brendel.

Jön:

Egy lány, akit nem lehet feledni

(Yo-yo kisasszony)

A főszerepekben: Dolly Haas és Willy Forst első együttes filmje. Rendezte: Fritz Kortner.

Kir. udvari szállító

Kostolja meg

Ön is

Alapítási év: 1832

Mi már

100 év óta kizárólag

S.A. ELEONORA SZILÁGYI R.T.

likőröket, rumokat és borokat iszunk, mert emberemlékezet óta a legjobb és legolcsóbbak.

כשר של פסח

borok és pálinkák Guttman Márton felügyelete alatt.

Kaphatók minden jobb üzletben.

Saját lerakatok:

Str. Memorandului 4.
Piata Unirii 28. (Kossuth L. u. sarok.)
Piata Mihai Viteazul 20.
Calea Reg. Ferdinand 37.
Piata Mihai Viteazul 31.
Piata Mihai Viteazul 39.

Gyártelep:

Calea Moşilor 22.

Telefon: 7-57.

Kolozsvár város 1933 évi költségvetése

60 millió 903 ezer lej a költségvetés, mely a múlt évvel szemben 23 millió lej megtakarítást jelent

Cluj-Kolozsvár, április 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Hosszu hetek munkája után elkészült végre Kolozsvár város költségvetése. Az interimár bizottság a nehéz munka irányításával dr. Flaviu Laurentiu alpolgármestert bízta meg, aki egy bizottsággal karöltve 23 millióval csökkentette a városi költségvetést. A legszigorubb takarékoság elve alapján felépített új költségvetés végösszege 60 millió 903 ezer lej, amelynek keretében azonban néhány olyan jövedelmet is beiktattak, amelyek kellemetlenül fogják meglegni a városnak adóktól és illetékektől amugy is tulterhelt lakosságát. Az új számviteli törvény ugyanis kötelezővé tette a városok számára az advalorem taxák inkasszálsát és ebből a költségvetés 2 millió lejes jövedelmet irányzott elő. Az új intézkedések amellet a különböző építkezési engedélyeket is sulyosan megadóztatja, nem is beszélve az automobil-adókról, amelyből a városi költségvetésben 1 millió 100 ezer lej irányzottak elő.

Az alábbiakban csoportonként részletesen ismertetjük a városi költségvetés egyes alapjait:

Adó, adó és adó

A költségvetés bevételi oldala öt alapot foglal magában a következő sorrendben:

A. Állami pótdadó jövedelmei	16.904.100
B. Községi adó jövedelmei	8.159.000
C. Községi illetékek jöv.	2.861.900
D. Ingatlan jövedelmek	6.204.000
E. Ingóságok jövedelmei	6.774.000
Összesen	60.903.000

Az A. alap jövedelmeibe a következő adók és illetékek tartoznak: állami pótdadó 13.700.100 az államkasszának a községi alapokhoz való hozzájárulási 1.444.000 látványossági adó 460.000 automobil-taxa 1.100.000 különböző más bevételek mint például az örökösödési és ajándékozási illetékek egészítik ki az A. alap jövedelmeit.

2.000.000 ad valorem taxa

A B. alap 8 millió felüli jövedelmei a telepadó, a temetkezési, cégtábla cselekedő, szállodák adói (itt tulzotán 300 ezer lej irányzott elő a város), kutyadó és végül az advalorem taxa, ami ennek az alapnak a legnagyobb jövedelmi forrása.

A C. alap jövedelmeihez tartoznak az uceai árusok vámjai, az építkezési engedélyek új illetékei, a frontadó (1 millió 500 ezer lej), tüzoltadó (1 millió 800 ezer lej), vásártérek illetékei, villany- és vízüzemek községi hozzájárulásai (előbbi 1 millió, utóbbi 2 millió), vágóhid jövedelmei, strand jövedelme és a reklámkoncessziók bére.

A D. alap a városi ingatlanok jövedelmét irányozza elő. Itt vannak a házak, telkek bérei, az erdők és szántóterületek jövedelmei.

Az E. alapon viszont a városi ingóságok, értékpapírok jövedelmei, a kommercializált üzemek osztalékai, az autobusz-koncesszió és a telekkönyvi jövedelmek szerepelnek. Erdekesebb jövedelmek itten az osztalékok címén előirányzott 3 millió 750 ezer 500 lej. Az autobusz-koncesszióért 1 millió 200 ezer lej irányoz elő a költségvetés.

A kiadási oldal számai

A kiadási oldalon a legnagyobb tételt a rendes kiadások A. alapja képezi, mely egymaga 25 millió 862 ezer 400 lejjel terhel meg a város költségvetését. Ide tartoznak a tisztviselői fizetések 9 millió 911 ezer 400 lejjel. Itt tünteti fel a költségvetés a Nemzeti Színháznak és a Magyar Színháznak juttatott költségtehertemestéseket, amelyek természetesen függetlenek a rendes évi szubvenciótól. Ezek azok az összegek, amelyeket házbér, villany, stb. megtérítések címén a kultuszörvény ró kötelezően a városokra. A Nemzeti Színház 630 ezer, a Magyar Színház csak 235 ezer lejjel szerepel ebben az alapon. Ide tartozik a városi kölesönök törlesztései is, mely célra 2 millió 708 ezer lej irányoz elő a budget.

A kisebb alapok

A B. alapon a városi javak adminisztrációs költségeire 5 millió 883 ezer 235 lej van előirányozva. A városi épületek karbantartására, az állami adók, lovak, kocsik, autók, erdők, közparkok költségei.

A közoktatás- és kultuszügy C. alap kiadásai 5 millió 411 ezer 400 lej, mely

összege 3 millió 800 ezer lej jut az elemi iskolákra és gyermekkertekre. Ide tartozik a temetők és inasiskolák költségei is.

A D. alap az egészségügyi tárca költségeit öleli fel, ennek kiadásai 8 millió 322 ezer 568 lejt tesznek ki. A városi járványkórház, a poliklinika, az egyes városi egészségügyi intézmények, a városi orvosi hivatal és munkásbiztosítások szerepelnek ebben az alapon. Az ezzel összefüggő E. az állategészségi, melynek

kiadásai 3 millió 812 ezer 200 lejre rugnak.

Az F. alapon a városi tüzoltóság 2 millió 399 ezer 270 lejjel szerepel.

A G. alapon a városi vállalatok, központi műhely, a strand, a szeméthordás, stb. szerepel 4 millió 411 ezer 273 lejjel. És végül a tartalékalap 1 millió 800 ezer lejjel.

A rendes költségvetésen kívül pótköltségvetések is kiegészítik Kolozsvár évi budgetjét, amelyekre még visszatérünk.

Női és férfi kalapokai

50 Legmodernebb szín, forma és minőségben lejtől dus választékban

„MUSIC” kalapüzemnél

Cluj, Cal. Regele Ferdinand 30. (volt Hecht helyiségben). Dej, Str. Eminescu 1. Formál, fest és tisztít jutányosan és szakszerűen.

Elhangzott a vádbeszéd a kémkedéssel vádolt temesvári kapitány ügyében

A katonai hatóságok nem vették figyelembe a kapitány önfeljelentését

Timisoara-Temesvár, április 3. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt hét végén kezdte meg a temesvári hadbíróóság Sambateanu-tanácsa Renoiu kapitány kémkedési bűnperének tárgyalását. Renoiu kapitány az 5-ös vadászrednél teljesített szolgálatot s mint a tárgyalás folyamán kiderült, ez év januárjában Bukarestben feljelentette saját magát, hogy már egy éve rendszeres kémkedést végzett Magyarország számára. Önfeljelentésében elmondja még, hogy csak azért kémkedett, hogy később Románia javára kémkedhessen, mert Magyarországnak tett szolgálataival a magyar vezérkar bizalmába férközött. Renoiu kapitányt erre az önfeljelentésre le tartóztatták.

A tárgyaláson a személyi adatok bemutatása után felolvassák a vádiratot, amely szerint Renoiu kapitány vegytintával megirt katonai tudósításokat küldött Magyarországra. A tudósításokat Sturmer Gizella és Hersdorfer József szabó

közvetítették, akik emiatt a kapitánnyal együtt a vádlottak padjára kerültek. Ezután az ügyész kérelmére zárt tárgyaláson folytatták a kapitány kihallgatását, majd hétfőn délelőtt az ügyész vádbeszédére került sor. A vádbeszédben elmondja az ügyész, hogy Renoiu kapitány, aki a mozgósítási osztályban töltött be fontos pozíciót, Sturmer Gizella révén került a kémafférba. Sturmer Gizellának fivére tisztviselő a budapesti külügyminisztériumban. Renoiu kapitány különböző kémkedéseiről egybizben 250 dollárt kapott Magyarországból. Később aztán megismerkedett Penkala Máriával, akinek szintén voltak kapcsolatai a magyar külügyminisztériummal s vele küldte értesítéseit Magyarországra, míg egy alkalommal Renoiu kapitány csomagot adott át Penkala Máriának, hogy vigye azt Pestre, ami a román sziguranecának is tudomására jutott s utasítást küldtek, hogy a vonatot kutassák át, mert benne utazik

egy fontos küldeményt vivő nő is. A csomagot a sziguranca ágensei meg is találták s letartóztatták Penkala Máriát is. Hersdorfer kurirszolgálatokért szintén kapott, saját bevallása szerint, mintegy 15.000 lejt, mely összeget itteni bankoknak folyósítottak különböző álnevek alatt címére. A tárgyaláson kihallgatták Serester Máriát, aki barátinője volt a kémkedő kapitánynak. Kihallgatásakor elmondja Serester Mária, hogy ő Penkalánénál ismerkedett meg a kapitánnyal, akivel jóviszonyban volt s sokat sétáltak együtt, egyben kérte a vádlottat, hogy vegyen neki egy varrógépet, mire a kapitány kijelentette, hogy várni kell, mert ő tisztességes uton keresi a pénzt. Elmeséli még, hogy egyszer levelet kapott Pestről egyik barátinőjétől, amikor a kapitány véletlenül meglátta zsebében a levelet, nagyon idegesen kérdezte, hogy honnan kapta a levelet. Lapzártakor a tárgyalás folyik.

Izgalmas tiltakozó gyűlés Nagyváradon a németországi zsidóüldözések ellen

A Kereskedelmi Csarnok különös magatartása. Antiszemita hullgának támadást kíséreltek meg a gyűlés résztvevői ellen. Kampóskeresztes menekülés Nagyvárad uccáin

Oradea-Nagyvárad, április 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délelőttre nagyszabású tiltakozó gyűlést hívtak egybe a Kereskedelmi Csarnok termébe a nagyvárad zsidó kereskedők, orvosok és ügyvédek a németországi zsidóüldözések ellen. A Kereskedelmi Csarnok elnöksége a gyűlés rendelkezésére bocsátotta a termét, vasárnap délelőtt azonban, az utolsó percben váratlanul visszavonta az engedélyt. Ezt megelőzőleg a reggeli lapokban közlemény jelent meg a Csarnok elnöksége nevében, amely hangsulyozza, hogy a Csarnoknak semmi része nincs a tiltakozó gyűlés összehívásában.

A gyűlést mégis megtartják

A gyűlés 11 órára volt hirdelve. De már a kora délelőtti órákban megindult a zsidó tömegek özönlése a Csarnok épületébe. A folyosón nagy meglepetésre

zárt ajtókat találtak. A portás azzal fogadta a résztvevőket, hogy a gyűlés elmarad. Sokan el is mentek. Nagy részük azonban a folyosón maradt és felháborodva tárgyalta a különös eseményt. A folyosó zsufolásig megtelt. A vezetők minden intervenciója hiábavalónak bizonyult. Dr. Balázs Ödön a Csarnok gondnoka elnöki rendelkezésre való hivatkozott zsidókat. Bütykösökkel voltak felzással megtagadta a terem ajtáinak kinyitását. Erre Leitner Zoltán közölte az egybegyűltekkel, hogy a gyűlést a Csarnok tilalma ellenére is meg fogják tartani, még pedig a folyosón.

Leitner Zoltán nagyszabású beszédben vázolta a németországi zsidóság szomorú helyzetét. Bojkottra hívta fel a nagyvárad zsidókat és kemény szavakban kelt ki a Csarnok elnökségének eljárása ellen. A gyűlés a következő szövegű tiltakozó táviratot menesztette a bucaresti német

nagykövethoz:

„A nagyvárad zsidóság egybegyűlt kereskedői és intellektueljei tiltakoznak a németországi zsidóüldözések ellen és kijelentik, hogy amennyiben a németországi zsidók elleni bojkott folytatódni fog, úgy a nagyvárad zsidóság is bojkottálni fogja a német cikkeket. Ezzel is dokumentálni akarja a németországi zsidósággal való együttérzését

A nagygyűlés elnöksége.
„Heil Hitler!”

Az emberek már kezdtek szétoszlan, amikor hangos hurrákiáltások törtek fel a Csarnok folyosójáról. 10-15 fiatal diák tünt fel, akik „Heil Hitler” kiáltásokkal akarták megfélemlíteni a folyosón megszerelve és kampóskeresztel himzett nyakkendővel viseltek. A folyosón ekkor már csak néhány kereskedő és fiatalember tartózkodott. Ezek azonban puszta kézzel is el tudták zavarni a támadókat, akik fejvesztetten menekültek a folyosóról. Futtukban bezúrták a Csarnok ablakait. Tizenhat-tizenhétéves fiatal emberek voltak és minden valószínűség szerint nem is románok, mert kivétel nélkül kifogástalan németességgel éltették Hitlert.

Az uccán a tömeg vette üldözöbe a menekülő tüntetőket. Közben futólépésben megérkezett a rendőrség és védelmébe vette a hullgánokat. Egyet sem vett őrizetbe közülük, ezzel szemben bekísértek két zsidó fiatalembert. Vas Miklóst és antiszemita kiáltásokkal próbálták helyrehozni esufos megfutamodásukat.

A kampóskeresztesek közben a Zöldfa uca sarkán lévő német konzulátus elé vonultak, ahol hangosan éltették Hitlert és antiszemita kiáltásokkal próbálták helyrehozni esufos megfutamodásukat.

A nagyvárad zsidóság körében élénken kommentálják a vasárnapi incidenst és különösen a Csarnok eljárása pusztított ki érthető megütközést.

Ivette selyem-maradékok már

33 LEJ-től kaphatók az

A. B. C.-ben

Strada Neculcea (v. Korniss-ucca) 1. Bejárat a kapu alatt.

Nagy lelkesedés jegyében, ünnepélyes külsőségek között zajlott le a Haggibbor 13-ik közgyűlése

Dr. Fischer József beszéde. Frenetikusan ünnepelte a közgyűlés
dr. Erős Vilmost a Haggibbor elnökét

Cluj-Kolozsvár, április 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Haggibbor tizenharmadik rendes évi közgyűlését ünnepélyessé tette a tagok nagy számának felvonulása, ami igazolása annak, hogy az utóbbi hónapok teljesítményei után a kolozsvári zsidóság érdeklődése megújult a Haggibbor iránt. A sportolók szép számmal jöttek el a közgyűlésre és főleg a fiatal erőkben álló új szakosztályok tagjai jöttek el tömegesen. Az ifjak térhódítása a Haggibborban az utóbbi évek legörvendesebb jelensége, mert ennek az fejlődésnek a jegyében foglalhatja el a Haggibbor azt a vezetőpozíciót, amelyet sportolójának nagy száma és elért teljesítményei alapján a Haggibbor megérdemel Kolozsvár és Erdély sportjában.

A jelentések

Dr. Erős Vilmos nyitja meg a Haggibbor tizenharmadik közgyűlését. Noszin Mór kéri fel a közgyűlés levezetésére. A távollevő Kóvári főtitkár helyett dr. Erős Vilmos tartotta meg a főtitkári jelentést, kiemelve a szakosztályok sportbeli teljesítményét és azt a munkát, amelyet a vezetőség az egyesület anyagi reorganizációjára érdekében tett. Elsősorban elismeréssel adózik Deutsch Fülöp főpénztárnoknak, aki agilis és fáradhatatlan munkásságával a Haggibbor egyik oszlopa. Örvedetes, hogy a Haggibbor most saját klubhelyiségében nemcsak sportolójának egy részét foglalkoztathatja, hanem társadalmi életet is teremthet klubjában.

Ezután Deutsch Fülöp tartja meg főpénztári jelentését, mely örvedetes jelenséggé vált, hogy a Haggibbor fizető tagjainak száma növekedésben van, az adósságokat nagyrésztükben kifizette az egyesület és a jövő munkájához mindez az örvedetes javulás alapjául szolgálhat. Az egyes szakosztályok beszámolóit Hirsch Ernő, a futballszakosztály elnöke nyitotta meg, aki jelentésében megemlékezett azokról a zsidó mecénásokról, akik idegen egyesületek élén működnek és nem érzik közösséget a zsidó Haggibborral. A vívőszakosztály részéről a Szatmáron versenyző Zádor Árpád távollétében Deutsch Fülöp tartott nívós beszámolót és felsorolta a Haggibbor vívőszakosztályának eredményeit, amelyeknek alapján a Haggibbor vívőszakosztálya az ország egyik legjobb vívőcsapatának tekinthető. A fiataloknak a szakosztályban való térhódítása kedvező jelenség, mert reményt nyújt arra, hogy a vívők megfelelő utánpótlása álljon rendelkezésre. Gottlieb Lajos, a teniszszakosztály jelentését tette meg, mely a múlt év nagyon szép eredményeit ismertette. A Haggibbor országos viszonylatban is az egyik legerősebb teniszgardát küldi versenyekre és országos versenyeken elért eredményei igazolják a szakosztály prosperitását. Itt is megfelelő utánpótlás áll a szakosztály rendelkezésére. Sorra emelkedtek ezután jelentésükre Rados István, a bokszt és kondíció torna, Erdős László a turisztikai, Erős László az uszói, Diamanstein Ernő a pingpong, Grün Izsák a hazennaszakosztály vezetői, majd Sipos István a téli szezonban egyszerű munkát végző vigalmi bizottság jelentését ismertette.

A Makkabi bizottság jelentése Mindezek a szakosztályok a legszebb eredményekről tettek jelentéseket. A teke és szertona szakosztályok jelentéseit kiemelték a közgyűléssel. A Makkabi bizottság részéről Schwartz Miksa tett nívós jelentést, ismertette a zsidó Makkabia múlt évi teljesítményeit. Elmondotta, hogy a világszövetség ezévből Csernovitzban tartja meg a Makkabi-át. Lord Melchet, a Makkabi világszövetség elnöke, Romániában jártában II. Károly királynál is megjelent kihallgatáson, aki biztosította a Makkabit, hogy a csernovitzai Európa bajnokságokon képviseltetni fogja magát. A Haggibbornak, amely tizenhárom éves történetében most érkezik el fejlődésének tetőpontjához, erejéhez méltóan kell képviseltetnie magát a bajnokságokon.

Az új vezetőség

Az ünnepeléssel fogadott jelentések elhangzása után megadta a felmentést a vezetőségnek, majd a közgyűlés Barzilay Istvánt, dr. Dénes Lászlót, Hirsch Ernőt,

Radó Ernőt, Salamon Lajost és Spitzer Ferencet küldte ki a jelölések megejtésére. A jelölőbizottság javaslatára a közgyűlés nagyrésztben az elmúlt évi vezetőséget választotta meg.

Tiszteletbeli elnök dr. Fischer József, elnök dr. Erős Vilmos, társelnökök dr. Fenichel József, Havas Ferenc, Radó Ernő, főtitkár Deutsch Fülöp, titkárok Erdős László, Neufeld György, Rados István főjegyző Romóczy József, jegyzők Deutsch József, Klein Endre, főpénztárnok Boskovits Gyula, főgondnok Rados István, főellenőr Hirsch Gyula, ellenőrök Zádor Árpád, Klármann Adolf, Kóvári Sándor, gazdák Diamanstein Ernő, Keszler Ignác.

A szakosztályok vezetői

Az egyes szakosztályok élére a közgyűlés a következőket választotta meg: Futballszakosztály: Elnökök: Hirsch Ernő és Barzilay István, intéző: Lebovits Zoltán.

Hazena: Keszler Ignác.

Tennis: Tiszteletbeli elnök: Radó Ernő, elnök: Gottlieb Lajos, főtitkár: Radó György.

Vívás: Zádor Árpád.

Ping-pong: Diamanstein Ernő.

Box, torna, atlétika: Neufeld György.

Autó-motor: Dr. Keppich Ákos.

Turisztika és téli sportok: Erdős László.

Uszás: Erős László.

Tekesport: Berle Nándor, Harnik Géza.

Az elnöki tanács és az egyes bizottságok tagjainak névsorát jövő számunkban közöljük.

Dr. Fischer József nagy beszéde a zsidó sport hivatásáról

A vezetőség megválasztása után lépett a terembe dr. Fischer József tiszteletbeli elnök, akit a közgyűlés lelkes ünneplésben részesített. Az elnök Noszin Mór hagyományos szokáshoz híven átengedte az elnök székét dr. Fischer Józsefnek, aki a következő beszédben üdvözölte a Haggibbor közgyűlését:

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Kludsky-cirkusz csütörtökig marad Kolozsváron. A Kludsky-cirkusz, amely arányaival és mutatványaival világvárosi jellegűt adott Kolozsvárnak, még csak három napig lesz városunkban. Kedden este félkilencor, szerdán délután 2 órakor és este félkilencor és végül csütörtökön délután 2 órakor játszanak. A szerdai és csütörtök délutáni előadásokon iskolák növendékei is résztvesznek. Az iskolák igazgatói arra kértnek azonban, hogy egy nappal előbb jelentésük be a résztvevő gyermekek számát. Minden növendék 20 lejti fizet és ezért megnevezheti a hatalmas állatseregletet is. A kísértő személyzet belépése díjtalan. A délutáni előadásokon is teljes műsor.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Kedden este 9-or: Alhambra 1933. (A bukaresti Alhambra-színház teljes személyzetének nagyszabású revüvendégjátéka. Eredeti díszletek, eredeti kosztümök, 24 gör, 16 boy, artistamutatványok, a leghíresebb bukaresti szolisták, stb. Sz.: 60.) Szerdán este 9-or: A sasfiók. (Sz.: 79.)

AZ OPERA MŰSORA

Szerda, április 5: A bűvös vadász. Péntek, április 7: Pillangókisasszony. Vasárnap, április 9 (este): A madarász.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA

Kedden 3, 5 és 7-or: 2000. év. (Fantasztikus utópisztikus film. A főszerepekben: Maureen O'Sullivan és El Brendel.)

Jön: Egy lány, akit nem lehet feledni! (Jo-jo kisasszony). A főszerepekben: Dolly Haas, Willy Forst, Rendezte: Fritz Kortner. Operettvilágláger.

— Tizenhárom évvel ezelőtt valami új volt számunkra a Haggibbor. A sporttól eltávolodott zsidóság előtt romantikus jelenség volt egy zsidó sportegylet, melynek különböző fejlődési fázisát élénk érdeklődéssel kísérte a zsidóság. Három korszakot lehet megkülönböztetni a Haggibborban: a romantikus korszakot, a legszomorubb mecénás korszakot és az Erős korszakot. Ez utóbbi volt a komoly zsidó testnevelési munka korszaka, amely manapság rendkívüli jelentőségű a zsidó ifjúság életében. A mai nehéz időkben, amikor a szenvedések és a megaláztatások olyan nagy sulyal nehezdednek a zsidóságra, mint még soha, ezerszeresen szükség van testileg edzett zsidó ifjúságra. Most kell a Haggibbor, hogy edzetté, öntudatosá, ellenállóvá tegye a zsidóságot. A zsidók már már elfelejtették a középkori szenvedéseket, elfelejtették a sarga foltot és kulturvilágban érezték magukat, mely a szociális jelenségek jegyében talán kiirtja a világból a zsidógyűlöletet. És most éppen a szociális átrétegződés jegyében következett el a zsidóüldözésnek az a hulláma, melyhez fogható még nem volt a történelemben. Egyik oldalán — kommunista részről, másik oldalán szélsőjobboldali részről más és más megjelenési formák jegyében üldözik a zsidóságot, szipolyozzák életerejét. Ilyenkor csak egy megoldás marad számunkra: az önerőnkben való bizakodás, az a hitünk, hogy mindezt éppen úgy túljeljük, mint ahogy túljeljük a középkori torturákat. Ezért kell a Haggibbor hogy élterőssé és harcépessé tegye a zsidó ifjúságot.

Ezután meleg szavakkal fordult Erős Vilmos dr. Erős Vilmost, akit mint a zsidó lelkes, fáradhatatlan vezérét buzdító szavakkal további odaadó munkásságra kért.

A tapsviharral köszöntött beszéd után dr. Fenichel József a megválasztottak nevében lelkes szavakkal mondott köszönetet a közgyűlésnek. Dr. Erős Vilmos emelkedett ezután szólásra, akit a közgyűlés percekig tomboló tapsviharral üdvözölt. Dr. Erős Vilmos megköszönte a feléje forduló szeretetet és ez a szeretet lesz az, amely a Haggibbor további irányítására ösztökélni fogja.

Noszin Mór az indítványok során szólt fel és a zsidóság áldozatkészségének és a Haggibbor iránti nagyobb érdeklődésének szükségességét hangsúlyozva, azt javasolja, hogy a Haggibbor a jövőben igyekezzen minél intenzívebb kontaktust fenntartani Kolozsvár zsidóságával. A közgyűlés ezután a legnagyobb lelkesedés jegyében ért véget.

ש'ל פסח CUKOR

az ort. közp. iroda hecserével, továbbá mindenféle

fűszerárak

engrosban és detailban kapható

Léb fivéren

CLUJ

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, kedden utoljára: Nappal én, éjjel te. Zenés vígjáték-láger. Nagy Kató és Willy Fritsch.

Holnap, szerdán: Az élet dala. A legkényesebb sexual film. Csak felnőtteknek.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Draga Masin végzte. Pola Negri első beszélőfilmje. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Az asszonyok öröme — asszonyok veszedelme. A század legérdekesebb filmje.

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Uj gépek szerelése miatt zárva. Jövő héten ünnepélyes megnyitót. Gaál Franciska első hangos filmjével: Paprika kisasszonnyal.

KLUDSKY CIRKUSZ

Még csak három
napig!!!

Kedden este 8.30 órai kezdettel.
Szerdán délután 2 órai és este 8.30 órai
kezdettel.
Csütörtökön délután 2 órai kezdettel

Utolsó előadások:

Szerdán és csütörtökön délután gyermek-előadások. Az iskolák vezetői kérték, hogy a résztvevő növendékek számát egy nappal előbb jelentésük be a cirkusz igazgatóságának. Minden tanuló 20 lejti fizet. Ebben az összegben az állatsereglet látogatási díja is befoglaltatik. A kísértő tanerők díjtalanul jöhetnek.

Óriási állatsmutatványok! Teljes program!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Csillárt és modern csőbutort készít Grünwald Jakab fémipari üzeme Cluj, C. Decebal (Rudolf ut) 23.

Kelengyék készítése, függöny és ágterítő összeállítás, csipkebevarrás, párna montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Ismét kapható naponta frissen készített tejszín, tejföl, vaj és turó Schwartz Ignácénál Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott naponta friss tehén és bivaly tej, házhoz szállítva is, kapható.

A párizsi Sorbonne-on tanult, diplomás francia nyelvtanár francia és német órákat ad a legújabb módszer szerint. Cim: Helmann Magda, Apáca ucca

AZ UJ KELET olcsó könyvei

Smedley: Magányos asszony	147 Lei
Patenotre: Pénz	87 Lei
Juhász: Hősök, tudósok, emberek	147 Lei
Molnár Ferenc: Harmonia	54 Lei
Sigrid Undset: Koszoru	144 Lei
Schalom Asch: Moszkva	168 Lei
Schalom Asch: Pétervár	168 Lei
Marai: Csutora	117 Lei
Galsworthy: Vagyon urai	70 Lei
Galsworthy: Biró előtt	75 Lei
Babits Mihály: Gólyakaliva (kötve)	57 Lei
Karinthy: Hasmütét	72 Lei
Juhász: Japán	36 Lei
Juhász: Olaszország	36 Lei
Pap: Megszabadították a haláltól	87 Lei
Adanov: Thermidor 9.	90 Lei
Aldanov: Összeesküvés	90 Lei
Aldanov: Ördög hidja	90 Lei
Paleologue: Három diplomata	54 Lei
Bennett: Vasuti baleset	90 Lei
Walpole: Egy vöröshajú	96 Lei
Pécsi Mária: Mezők liliuma	90 Lei
Kennedy: A család boldogja I. II.	162 Lei
Fay Ilona: Alkonyat	90 Lei
Desping: Sorrell és fia I, II.	180 Lei

HIREK

ROYAL-MOZGÓ
Ma, kedden utoljára
Nappal én, éjjel te.....
Nagy Kató és Willy Fritsch vígjáték-szlágere.
Holnap, szerdán premier:
„AZ ÉLET DALA“
A legkényesebb sexual film, 16 éven alóliaknak jegyet nem adunk ki.
ROYAL-MOZGÓ

Tavaszi

Szűgyenlem leírni: tavasz van. A sarki perccsel beszéltem erről: véleményét kértém: hogy mondjon valami újat, valami szépet. Megkérdeztem a véleményét a meleg estéről, a fák rügyezéséről, a muzsikáról s a szerelemről. Reámmézt. Csodálkozott, Aztán rándított egyet a vállán: mi köze hozzá? Tessék perccet venni! — Ordította. — Vegyének perccet!
Elődalogtam.

Az ibolyás asszonyt kértem: hogy mondjon valami újat, valami szépet, valami nagyon, nagyon szépet, valami, amit még eddig nem mondott ember az elszedrűt tavaszok során. Mondjon valamit a tavaszról. Ugy akartam, hogy mondjon.

Semmit sem mondott. Hallgatott. Majd azt mondta: mit akar az ur? Mit akar?

Egy rikkanás kölyök szaladt mellettem s ivóltotta az újságcímet: Hitler újra kiutasított egy sereg izraelitát, Hitler ezt csinálta, Hitler azt csinálta stb. Igen. Mit akarok tőle?

A sarki rendőr jelt adott az indulásra. Temetnek. Egy borgözös nyomorék ember pénzt kér tőlem. Egy csavargó tüzet kér Emberek, emberek, emberek.

Egyetlen feldúlt rongyos város ez a világ, egy véresre korbácsolt kusa, loma világ. A törvényszék első szekciójú elött ott ül egy ember, egy vasuti hivatalnok, ül a vádlottak padján s várja az ítéletet: kétszáznegyven ezer lejt sikasztott. Vagy még többet.

A dialektikus materializmus mivel magyarázza Hitlert?

Mivel magyarázzák meg a világ bölcsei azt a nagy, véres liktetést, amely kuszik emberről emberre, mivel magyarázható meg az uccasarkokon álló sánta újságos ember élete? Mi ez, kérem szépen? Mi ez? Rumba? Vagy jojo tánc? Élet?

Hát ugyan mit akar az ur? Kérde az ibolyás asszony.

Csernoviciban megcsufolták a védekező ember jogát. Csernovitzban nem engedték meg embereknek, hogy tiltakozzanak a gyilkosság ellen. Csernovitzban nem engedték meg, hogy tiltakozzanak azellen, hogy ezerkilencszázharminchéromban sorvasztó halálra akarják itélni Németország minden zsidóját. Kisenevben egy pap felbujtatta a város diákságának husz darabját, hogy törjék össze a kisenevi zsidó színház épületét.

Ezerkilencszázharminchérom van s egy új szó szántott végig az emberek gondolkodásán: technokrácia. Frank turtból szomorú levelek jönnek az itte ni jesivából, erdélyi bocherekétől, kik ott tanulnak: helyzetük rettenetes, vizsgálóról szó sem lehet. Hitler. Mint egy piros, véres csik, úgy húzódik végig a két arcvonal: Hitler s Lenin.

Cirkusz.
Április.
Sugárfreccsentő transzparensok a ponyva körül, emberek perdülnek táncba, szédületes nagy táncba. S a nagy embertáncba belevestett az Ember. A tánc maradt. Most ember nélkül folyik a tánc. Mi lesz?

... Megkérdeztem a kereskedőt: mi lesz? Nem is válaszol. Nem érdemes. Igaza van.

Április.
Szűgyenlem leírni: tavasz van.

— Mibashan dr. Kolozsváron. Dr. A. Mibashan, a regáti zsidóság kimagasló szellemi vezetője, kedden reggel fél 9 órakor érkezik Kolozsvárra. Az illusztris vendég, akit a Cionista Világszervezet meleg fogadtatásban készült részesíteni, szerdán este a diensz keretében, Hitlerizmus és cionizmus címmel tart fészült érdeklődéssel várt előadást.

15.000 méter „Ivette“ selyem-maradék érkezett!!!
négy méterig
39 lei métere Szabó Jenő
nagyáruházában Cluj.

— A szovjet rendeletet adott ki a munkafegyelm fokozása érdekében. Londonból jelentik: A szovjet munkaügyi népbiztossága a munkafegyelm fokozása érdekében rendeletet adott ki, amelyben a munkahelyüket önkényesen elhagyó munkásoktól elvonhatja élelmiszerjegyüket és a szovjethatóságokat felhatalmazza arra, hogy a munkahelyükről távozó munkásoknak megtagadjassák a nagyvárosokban való további tartózkodást.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélnyúltság esetén. Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától. Olcsó!

— Rövidesen szétküldik a világgazdasági konferencia meghívóit. Londonból jelentik: Rövidesen várható a világgazdasági konferencia szervezőbizottságának összehívása s ezután az értekezlet meghívóinak szétküldése.

Az AGECO vállalat a haifai Shemen olajgyár romániai vezérképviselője a következő levelet kapta Mária királyné udvartartásától: „Mária királyné udvartartása Bukarest, 16. Február 1933. T. AGECO kereskedelmi vállalat és ügynökség, Bukarest. Öfelsége a királyné, aki teljesen meg volt elégedve a haifai Shemen-gyár által termelt olaj ízével és aromájával, magas felhatalmazását adta, hogy meleg köszönetét tolmácsoljam önöknek. Fogadják kérem től, Öfelsége Mária királyné udvarmestere. Zviedeneck. adjutáns-vezetés.

Tudja azt minden Ember előre, Legszebb viselet a Hoffmann cipője.
Hoffmann Cluj, Cal. Reg. Ferd. 19.

— Harmincezer kilogram szárdíniát vetettek a tengerbe San Sebastianban. Madridból jelentik: San Sebastianban több mint harmincezer kilogram szárdíniát a tengerbe vetettek tekintettel a ki-helyezés lehetetlenségére.

— Háromnapos sztrájkba kezdtek a francia bányamunkások. Párizsból jelentik: A francia bányamunkások háromnapos sztrájkot kezdtek abból a célból, hogy helyzetükre rátereljék a közvélemény figyelmét.

Megjelent: Frank Arkright: A technokrácia ABC-je. Amerikában 3 hónap alatt 3.000.000, Angliában pedig 900 ezer példány fogyott el. Miért van e könyvnek így nagy sikere? Mert a technokrácia harcossai, élükön könyvünk szerzőjével, nemcsak igérnek a jobb, szebb, boldogabb kiegyensúlyozott jövőt, hanem pontos számítással, alapos okfejtéssel és példák-al bizonyítják, hogy a technokrácia nem delibáb, hanem józan valóság, melynek elérése nem a távoli jövő lehetősége, hanem kezeink között van. Az ember ahánél él, amit munkának neveznek. Ezért az aranyra alapított pénzrendszer helyett az értékálló energia-pénzt óhajítják a technokraták bevezetni. Ennek folytán természetesen mindig annyi pénz foroghatna a világban, mint amennyi energiát a világ a technikai gépek erejével termelne. Így a technikai erők által előállított javak az egész emberiség javulását és nem hanyatlását szolgálják. A technokraták a fogyasztást erénybe akarják hozni a termeléssel. Meg akarják rövidíteni a munkaidőt és ezzel egy csapással kiküszöbölni a munkanélküliséget. A technokrácia ABC-je roppant érdekes, színes, könnyen érthető, egyszerű stílusban, a technikai és gazdasági fejlődés érdemeit és hibáit, a pénz eddigi szerepét mérlegelve megadja a bázisát annak, hogyan kell a tervgazdálkodás alapján a leg gazdaságosabb munkával annyit termelni, amennyiből az egész emberiség minden szükségletét egyenletesen ellátni és kielégíteni lehetne, hogy ilymódon mindenkinek nyugalma és jóléte biztosítsák. Ára 2 pengő. Rózsavölgyi és Társa kiadása.

— A spanyol kormány elrendelte a nyugatafrikai monarkista internálótábor likvidálását. Madridból jelentik: A spanyol kormány elrendelte a nyugatafrikai monarkista internálótábor likvidálását. Az utasítást már elküldötték Villa Cisnerosba. A még ottlévő foglyok nagy része kegyelmet fog kapni s csak a főbűnösök kerülnek Spanyolország területén is börtönbe.

Meghüleses betegségek, nátha, influenza, torogvulladás ellen biztos oltalmat nyújt Anacot-pasztila rendszeres szoptatása.

— Hetvennyolc százalékkal esett vissza a General Motors termelése. New Yorkból jelentik: A General Motors termelése 1929. évhez viszonyítva 78 százalékkal esett vissza. A vállalat nyeresége 164 ezer 979 dollár, szemben az elmúlt évi 97 millió dollárral.

CORSCO-MOZGÓ
ünnepélyes megnyitása Gaál Franciska óriási sikerű vígjátékával:
„Paprika kislasszony“-al
5-én, szerdán.

— Szabad Szó, Barátosi Viktor röpiratának első száma a következő tartalmú: Kiemeljük a következő cikkeket: Az Albina Bank tulajdonába került a kolozsvári iparkamara. Moldován ipartestületi elnököt leszavazták a kisiparosok. Kolozsvári krózosok: a Léb Fivérek regénye. Delou polgármester és a voluntárok ingyengföldje. Békét a kolozsvári Gazdák Bankjának Herschmann ellenőr harca a kolozsvári kereskedőkkel. Mit akart a Falvak Barátai Egyesülete. Mazucehi felügyelő ur, mondjon le! A Discom kapja meg a cukor- és kávémonopóliumot. Botrány fenyeget a Baumgarten alapítványnál. A Skoda-botrány rejtélye. Eljen az agglégényadó! Jóság, hipnotizőrök és kurukszók árasztották el Kolozsvárt. Kapható minden újságúrus tőzsdében.

— Szerdán ismertetik az új magyar költségvetést. Budapestről jelentik: Az új magyar költségvetést kormányrésztől szerdán a nemzeti egység pártjának gyűlésén fogják ismertetni, majd betérjesztik a képviselőház elé csütörtökön, vagy pénteken.

Poincaré nem tér vissza a politikai életbe. Párizsból jelentik: A francia Rivieráról több heti tartózkodás után Párizsba visszatért Poincaré, még néhány napig a francia fővárosban fog tartózkodni, azután elutazik Barle-Ducbe. A volt miniszterelnök Párizsban újlag megcáfolta azokat a híreket, amelyek a politikai életbe visszatéréséről vélték tudni.

15.000 méter „Ivette“ selyem-maradék érkezett!!!
négy méterig
39 lei métere Szabó Jenő
nagyáruházában Cluj.

— A bolgár kommunista képviselőket megfosztják mandátumaiktól. Szófiából jelentik: A bolgár minisztertanács elhatározta, hogy a hét folyamán javaslatot terjeszt a törvényhozás elé aziránt, hogy fosszák meg a kommunista képviselőket mandátumaiktól.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékony-ság, migrén, kimerültség, szédülés, szív-szorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmának szakorvosai általános dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belső működését előmozdítja, az epékiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért fel-frissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

— A lengyel kormány letörte a tulzott kartellárakat. Varsóból jelentik: A lengyel kormány befejezteknek tekinti a tulzott kartellárak letörésére irányuló akcióját. A nehézipar felkészítményei 15-25, a szénárak 17-20 százalékkal olcsóbbodtak a kormány beavatkozása révén. Jelen tükényen leszállították a vegyi- és papir- ipari szakmák kartellárait is.

Budapesti Nemzetközi Vásár május 6-15.

Több mint ezer gyáros és iparos ki-állító.
Tömegárúk. — Minőségi cikkek.
Magyar mezőgazdasági exportárúk bemutatója.

Exportüzlet pengő ellenében

Nagyszabású divatfelvonulások. — Kozmetikai kiállítás. — Repülőgép-kiállítás. — Bélyegkiállítás és bélyeg-tőzsdé. — Telepítési és építkezési kiállítás. — Mintatanya. — Öntözés, fásítás. — Baromfi és apróállat ki-állítás. — Borscsoport. — Kisipari galéria. — Háziipari csoport.

Nagyszabású utazási, vízum-, szóra-kozási és gyógyászati kedvezmények a vásárigazolványok alapján május 20-ig.

Vásárigazolvány és felvilágosi-lás kapható:

Clujca: „Hermes“ Biroul de Voiaj si Cassa de Schimb, Strada Voivodul Mihai 3-nál és Agences de Wagons-Lits, Piata Unirii No. 18-nál.

NAPRÓL NAPRA

Frick dr. birodalmi belügyminiszter fogadta a német olimpiai bizottság kül-dötségét, amelynek előterjesztették a miniszternek a stádium szükségessé váló átépülésének tervét.

Olcsóbb lett az Uromaltine

KIS DOBOZ 50
KÉZFE DOBOZ 98
NAGY DOBOZ 175
CSALÁDI DOBOZ 370

A Himalaya légi expedíció utra ké-szen áll az indiai Purneában. Amint az időjárás kedvezőre fordul az expedíció két gépe a levegőbe emelkedik s az expedíció résztvevői 9 és fél kilométer ma-gasságban a tenger színe felett megkez-dik munkásságukat. Az expedíció több próbarepülést végzett a nepali olda-lon a meteorológiai viszonyok kikémlé-lésére.

Az amerikai déli államokban pusztított viharokatsztrófánál több, mint száz személy vesztette életét. Az ok-zott károk megközelítik a 40 millió dol-lárt.

Az angol munkaügyi minisztérium engedélyt adott Sydney Caroll igazgat-nak arra, hogy a nyár folyamán a Re-gent Parkban szabadtéri színházi elő-adásokat tarthasson. Sydney Caroll már megkezdte társulata szervezését. Tulnyomán Shakespeare-darabokat fognak előadni.

Május 16-tól 21-ig Brahms-ünnepsé-gek lesznek Bécsben Furtwängler, Ca-sals Pablo, Hubermann Bromiszláv, Paul Hindemith és más európai híri művészek közreműködésével.

— Megnyit az Aviva-Barisszia Hitach-dut dédácsi hacharsa telepe. Vasárnap déltán ünnepélyes külsőségek között, a Nöszüti képviselői, valamint a dévai, hát-szegi és szászvárosi Aviva-Barisszia cso-portok összes tagjainak jelenlétében nyit meg a szervezett Piski mellett, Ocs-ka István dédácsi földbirtokos mintagazdaságán létesített hacharsa telepe. A birtokon levő bolgár kertészet, juh-tenyésztés és faiskola mintegy negyven avivát és brissziánust foglalkoztat, akik a mintagazdaságon Ocska István birto-kos irányítása mellett szakavatott kikép-zésben fognak részesülni.

HIDETES AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

UJ KELET Legújabb hírek

A náci bojkottbizottsága kiadta a parancsot a bojkottplakátok birodalomszerte való eltávolítására

A retiráló huligánok ezzel szemben megtiltják a zsidóknak köztisztviselővé való kinevezését. Danzigban nem engedik meg, hogy Goebbels a száját tépje. Kattowitzban hatalmas némeletlenes tüntetés volt

Berlin, április 3. A központi bojkottbizottság rendeletet adott ki, amelyben felszólítja a rohamosztagos parancsnokokat, hogy birodalmszerte távolítsák el a bojkottplakátokat. Utasították a rohamosztásokat, hogy készüljenek fel a bojkott szerda délelőtti esetleges folytatására, de ne léptessék azt életbe mindaddig, amíg erre külön intézkedést nem kapnak. E csufos meghátrálás ellensúlyozására azonban a birodalmi kormány a hét folyamán törvénnyel egyenlő értékű rendelettel meg fogja tiltani, hogy zsidók köztisztviselőkké nevezetethessenek ki. Egyidejű jelentés szerint Danzigban az általános gyűléstartási tilalom miatt Goebbels német birodalmi propagandaügyi miniszter e hétre tervezett danzigi beszédét nem mondhatja el, mert a szenátus nem adja hozzájárulását a beszéd elmondásához.

Tüntetések és bombarobbanások a náci bestialitásai ellen

Varsó, április 3. Kattowitzban lenyűgöző főiskolások, köztük sok krakkói egyetemi hallgató, németellenes tüntetést rendeztek, amelynek során újság-bödékat romboltak s újságpéldányokat égettek el. A karhatalom később közbe lépett s szétkergette a tüntetőket. A német konzulátust lovasrendőrség őrzi. Egyidejű jelenés szerint

Irak és Szíria szintén gazdasági megtorló rendszabályokra készülnek a zsidóellenes bojkott miatt Németországgal szemben.

Berlin, április 3. Hamburgban a Bismarck-emlékmű és a közeli Wandsbekben a nemzeti szocialista otthon ellen bombamerényletet kíséreltek meg. Csak a wandsbeki bombák egyike robbant s okozott a berendezésekben anyagi kárt. A rendőrség robbantási szakértői szerint a fel nem robbant bombák ártalmatlanná tétele nem volt veszély nélkül eszközölhető s így azokat is fel kellett robbantani. A robbantást megelőzően a szomszédos épületeket is kiürítették. Az explozió, amelyet villamos árammal idéztek elő, falakat döntött össze az épületben s méternyi mély lyukat vágott a padlózatba. A tetteseket kutatják.

Svájc menedékjogot ad a német menekülteknek

Bern, április 3. A kormány azoknak a német menekülteknek, akik szabályszerű utlevéllel lépik át a határt, menedékjogot ad azzal a feltétellel, hogy az illeték nem fognak Svájc területén kenyérkereseti foglalkozást űzni. Ugy hírlik, hogy amennyiben a tömeges bezárulás nyugtalanosságra fog okot adni, vagy veszélyeztetné a német-svájc viszonyt, a menekülteket kiutasítják. Ugyanezt a szankciót alkalmazzák azokkal szemben is, akik letelepedés céljából ingatlant vásárolnak, vagy bejárulnak svájci üzletekbe.

A szocialista internacionálé kiáltványa a hitleri borzalmak ellen

A Szocialista Munkásinternacionálé elnöksége március 27-én Párizsban tartott ülésén kiáltványt intézett a világ munkásaihoz. A kiáltvány egyes részeit így hangzanak:

„A Hitler-kormány a terror jegyében vette át a hatalmat Németországban. Halottak tucatja, sebesültek, megkínzottak és bántalmazottak száza az „német nemzet megújulásának” az első eredményei.

Mindeztalan megtámadnak védte leneket, sőt politikailag semlegeseket is. Az antiszemitizmus a legundorítóbb formájában éled újra.

A börtönöket tulzsufolták. Mint háborus időkben, gyűjtőtáborokat építettek a foglyok számára. Nyíltan a két féle jog elméletére tesznek hitet. A hatalom új urai legelőször is többszáz kommunista vezetőt fogtak el azzal a nyilvánvalóan hamis gyanúsítással, hogy ők a birodalmi gyűlés épülete fölgyújtásának az értelmi szerzői.

„A demokrata országok munkásai számára a német eseményeknek az a tanulsága, hogy minden eszközzel meg kell védeniök szabadságjogaikat; minden ország munkásainak kötelességük, hogy semmiféle engedelményt ne tegyenek a nacionalizmusnak és a fasizmusnak; legfőbb céljukul tűzzék ki, hogy akár a Végülösök áldozatok árán is mozgósítsák a nemzetköziséget, a béke és a szabadság szellemét.

és megvédelmezik a nemzetközi szocialista főlzsabadító harc érdekeit, amelyek azonosak a népek igazi érdekeivel.

„Fáradhatatlanul hívjuk majd a civilizált világ lelkiismeretét azok ellen a kimondhatatlan erőszakosságok ellen, amelyeket Németország urai napról napra elkövetnek!” — végződik a felhívás.

A szovjetkormány kinevezte a letartóztatott angol mérnökök felett ítélkező büntetőtanács tagjait

A moszkvai angol nagykövet Londonba érkezett

London, április 3. Owe moszkvai angol nagykövet megérkezett Londonba s megjelent jelentéstételre a Foreign Office-ban. Ennek ellenére a szovjetkormány kinevezte a Vickers-zyár letartóztatott angol mérnökei felett ítélkező büntetőtanács tagjait Ulrich, Martens, Dimitroff

és Szelikoff személyében.

Amerikai lapok szerint abban az esetben, ha Anglia vámháborút indítana a szovjet ellen, a szovjetkormány nyomban törölteti összes Angliában eszközölt ipari megrendeléseit.

Stefanescu Amzát teszik felelőssé a Skoda-ügyért

Presan marsall infernellációjának következményel

Bucuresti-Bukarest, április 3. Samsoncivici tábornok hadügyminiszter tervezetet készített a különböző katonai szervek hatáskörének és felelősségének pontos megállapításáról. Ez a törvénytervezet a Skoda-affér miatt vált szükségessé.

A Lupta szerint Presan marsallnak szombaton éjjel a szenátusban tartott hatalmas beszéde nem maradhat következmények nélkül s minden kilátás meg

van arra, hogy a marsall követeléseit teljesíteni fogják, hogy a hadsereget és a közvéleményt teljes mértékben lecsillapítsák. A szenátus napirendjén ma is a Skoda-ügy szerepel, amennyiben a szombati interpellációkra válaszolni fog a miniszterelnök és a hadügyminiszter is. A lap szerint a kormány Stefanescu Amza tábornokot, a Iorga-kormány volt hadügyminiszterét teszi felelőssé a Skoda-

Magyar Színház

Szerdán este:

Sasfiók

Mindenki Jöjjön el

kedden este 9-kor:

A Magyar Színházba

Alhambra 1933

A bukaresti Alhambra színház teljes együttesének egyetlen revü-vendégtájkája, 1000 kosztüm és díszlet. 24 Alhambra-görl. 16 Alhambra-boy.

szállítások félbeszakításúért és ezzel a nemzetvédelem veszélyeztetéséért. A hadügyminiszter ma be fogja jelenteni azokat az intézkedéseket, amelyeket a volt hadügyminiszterrel, szemben Presan és Mardarescu tábornokok súlyos kijelentései után foganatosítani fog.

Tűzvész Botosaniban

Bucuresti, április 3. Botosani városában tegnap tűz ütött ki, amely a Bratianu-uceán számos házat elpusztított. A kár sok millió lej.

Árvíz pusztított Barladban

Bucuresti, április 3. Barladban az éj folyamán a Barlad folyó kiáradt és elöntötte a város alacsonyabban fekvő részét, valamint a pályaudvart is. Galacra a segítséget küldtek. A Barlad-Tutovai országot is víz alatt áll.

Mihalache és Titulescu együtt utaznak Londonba

Bucuresti, április 3. A francia lapok hangsúlyozzák Titulescu párizsi tanácskozásával kapcsolatban, hogy Franciaország vezetői helyrehozhatatlan hibát követnének el, ha nem vennék tekintetbe a kisantantnak és Lengyelországnak érdekeit amelyek egyébként azonosak Franciaország vitalis érdekeivel.

Éhségstrájkba léptek a grivicai letartóztatottak

Bucuresti, április 3. A grivicai események alkalmával letartóztatott és azóta fogvatartott 140 vasuti munkás 3 napi tüntető célzatu éhségstrájkot proklamált, mert február 15-e óta fogva tartják őket. A strájkolók együttes memorandumot terjesztettek fel a katonai hatóságokhoz, kérve szabadlábrahelyezésüket.

Uj iparművészeti tanfolyam nyílik meg Tordán, mely az iparművészet legújabb ágát: a kesztyűkészítést is felöleli. A tanfolyamon tanulni lehet a legmodernebb férfi és női kesztyű készítését, másik csoportban modern lámpaernyők, lakásberendezési és díszítési tárgyak: párnák, terítők készítését, selymfestést, stb. modern pesti és bécsi metódus szerint. A kurzust hölgyeknek is alkalmas esti órákban tartjuk. Jelentkezni lehet: József Sándornénál Turda, Axente Sever 25.

Peszachra szabadságot kaptak a zsidó katonákat. A román nagyvezérkar 4231. számú rendelete értelmében a hadügyminisztérium április 10-18-ig szabadságot ad az összes zsidó katonákat a szabadságnak való tekintettel. A rendeletet megküldötték az összes parancsnokságokhoz.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa plátite i No. 224.7

Nem r

A szen
A kam
terek, ho
hadügym
nem lehe
A szen
nokok,
nül gyan
vil politik
Hol itt
De mo
Rujins
nem sz
delai, M
és ahol
belföldi
Egy m
belföldi
litanának
belföldi
ott indok
és a ba
Hol itt

Thom

is index
A Nob
veit kid
nehogy
hogyan r
A szög
lokára a
de ez a
kán, har
homlokár
Ég lán
tába el
riadó e
bűnre n
aines fá
Más fe
történele
tunk elv
Láttun
nagy sz
de ezek
a politik
személyü
nyult.

Láttuk
is, mely
zatokat,
szellemi
radt szá

Musso
elismerte
ellenére
„destru
A rest
birósága
Bovary”
végződöt

Thomá
ket irta
országba
de soha
kozott.

Legfel
torembe
söpredék

Ezért
Holott
dicsőség
zelné.

Mert
dosok s
mát utr
bénye
mint va
Ma a
azok re
Németo
Akike
világ
kompro
vánvaló
tehetség

Thom
sitésse
nem uj
Könyv
olvasni,
börtön
emberek
üldözött